

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA

Rok 5 Nr 16
czerwiec 2001

PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Nowocześnie wyposażone laboratoria i sale wykładowe Centrum Naukowo-Dydaktycznego Instytutu Inżynierii i Ochrony Środowiska

Laboratorium uzdatniania wody.

Laboratorium osadowe.

Laboratorium uzdatniania wody.

Laboratorium technologii wysokich temperatur.

Laboratorium osadowe.

*Laboratorium mikrobiologii
sanitarnej.*

Laboratorium biotechnologii.

Sala wykładowa.

Spis treści

Chcieć więcej – wywiad z dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska	2
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej	3
Instytut Inżynierii Środowiska	4
Katedra Technologii Wody, Ścieków i Ochrony Środowiska	8
50 lat Studium Języków Obcych Politechniki Częstochowskiej	11
Kalendarium KU AZS Politechniki Częstochowskiej	
Piłka Siatkowa Kobiet 1997-2001	14
Absolwent Roku Politechniki Częstochowskiej	16
Dni Kariery 2001	17
Nobelek	18
Biblioteki zakładowe Politechniki Częstochowskiej	20
Delegacja z Białorusi na Politechnice Częstochowskiej	23
„Złoty Inżynier 2000”	24
III Turystyczny Rajd Samochodowy	25
Profesury – Krzysztof Tubielewicz	27
Habilitacje – Norbert Szczygiol	28
– Jan Mróz	28
– Krzysztof Werner	28
– Zbigniew Stradomski	29
Doktoraty – Adam Tokarz	29
– Krystyna Giza	29
Ogłoszenie Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej	30
Odeszli... – Tadeusz Horyński	31
– Marian Janas	32

Szanowni Państwo

Mija kolejny rok akademicki – bolący w oświatowym i około oświatowym świecie. Szkolnictwo wyższe czeka na nowelizację ustawy i znaczącą regulację plac. Pomijając wszelkie racjonalne pretensje do rządu, musimy z tą świadomością radzić sobie na swoim podwórku. Może dlatego warto zapoznać się z artykułami o prężnym Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska i innych wydarzeniach na Politechnice Częstochowskiej.

Jednym z nich był konkurs na Absolwenta 50-lecia PCz. Jak mało które z wydarzeń unaocznia, że trzeba być ambitnym, że zmiana zawodu rozwija, a każda praca może dać wiele satysfakcji. Nie tylko nauczycielska.

Choć popularna jest opinia, że atrakcyjność zawodów inżynierskich spada, to na studiach dających ten tytuł zawodowy kształcimy ilość studentów przeczącą tejże.

Liczymy, że również na rok akademicki 2001/2002 przyjmujemy nie mniejszą ilość studentów niż dotychczas. To oni chcąc najpierw osiąść inżynierską profesję, a czasem nawet i produkcyjne doświadczenie, mogą później uzupełnić je elementami menedżerskimi.

Deprecjacja zawodu inżyniera została wstrzymana, ale nie oznacza to, że poza wyrabianiem pewnych umiejętności w ramach bardzo wąskiej specjalizacji zwraca się dostateczną uwagę na rozwój osobowości. Naszym obowiązkiem jest kształcić takiego człowieka, który będzie rozumiał skutki swojej działalności, wiedział, że działa w społeczeństwie, że nie ma samej techniki dla techniki i produkcji dla produkcji.

redaktor naczelny

POLITECHNIKA
CZĘSTOCHOWSKA
PISMO ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO

Rok 5 Nr 16 czerwiec 2001

pod patronatem
prorektora ds. nauki
prof. dra hab. inż. Januarego Bienia

Redaktor naczelny
Janusz Kołodziejcki

Kolegium redakcyjne:

Danuta Kulesza
Aleksander Gąsiorowski

Stanisław Kruszyński
Janusz Miller
Marek Rabenda
Jarosław Rajczyk
Sławomir Rożanow
Janusz Wilczyński

Opracowanie graficzne okładek:
Marek Zakrzewski,
Krzysztof Kosmala

Korekta: Janusz Przybylski

Zdjęcia:
Marian Sztajner,
Leszek Piłichowski
autorzy artykułów
oraz ze zbiorów wydziałów

PL ISSN 1428-7633

Adres redakcji
ul. J. H. Dąbrowskiego 69
42-201 Częstochowa
tel. (0-34)325 02 51, 361 28 55,
325 02 53
fax (0-34) 361 23 85
e-mail:kulesza@adm.pcz.czyst.pl

Zastrzega się prawo do skracania
i opracowywania artykułów oraz
zmiany tytułów

Nakład 2000 egz.

Druk „GRYF” Częstochowa
ul. Garibaldiiego 14
tel./fax (0-34) 324 90 37

W październiku 2001 roku Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska rozpoczyna piąty rok swojej działalności, ale historia kierunku „inżynieria środowiska” ma już ponad 20 lat.

Chcieć więcej

**Z dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska
prof. dr. hab. inż. JANUARYM BIENIEM
rozmawia Danuta Kulesza**

Prof. dr hab. inż. January Bień w gabinecie.

Kieruje Pan Profesor Instytutem Inżynierii Środowiska od siedmiu lat, te ostatnie są powodem do dumy, ale Instytut przeżywał także trudny okres?

W 1990 roku Instytut opuścił zajmowany dotąd lokal, na czas remontu przenosząc się do pomieszczeń po byłym Studium Wojskowym. Trwało to bardzo długo. Kłopoty organizacyjne, potem znów przeprowadzka. Pierwsza kadencja 1993 – 1996 upłynęła pod znakiem kłopotów finansowych, braku samodzielnej kadry, której pozyskanie z innych ośrodków naukowych nie było łatwe. W tej sytuacji zapewnienie warunków do pracy naukowej oraz sprawnego procesu dydaktycznego było niezwykle uciążliwe.

Które wydarzenia uznałby Pan za najistotniejsze dla rozwoju inżynierii środowiska w naszej Uczelni?

W styczniu 1997 roku Instytut został wydzielony z Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, otrzymaliśmy także uprawnienia jednostki podstawowej.

Świadomość, że rozwój Instytutu wymaga lepszych warunków lokalowych była motywacją do podjęcia starań o nową bazę. Decyzja Senatu przyznająca nam budynek przy ulicy Brzeźnickiej była słuszną, a my nie zmarnowaliśmy swojej szansy.

W sierpniu 1997 roku Instytut został przekształcony w Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska, a w dwa lata później uzyskał prawo do nadawania stopnia doktora nauk technicznych.

W tym roku Instytut całkowicie przeniósł swoją siedzibę do wyremontowanego budynku przy ul. Brzeźnickiej. Inwestycja jest imponująca, zważywszy na stan wyjściowy pomieszczeń...

To, co przejęliśmy po Fabryce Pomocy Naukowych wzbudzało obawy, wręcz niedowierzanie, że przy tak niewielkich środkach finansowych uda się doprowadzić modernizację do końca. Dzisiaj – po upływie czterech lat – w nowoczesnych wnętrzach znalazły lokum wszystkie zakłady wchodzące w skład Instytutu, posiadające w sumie 15 laboratoriów naukowo-badawczych i dydaktycznych wyposażonych w najnowszą aparaturę. Kadry naukowo-dydaktycznej i administracyjnej zapewniamy dobre warunki pracy, studentom przestrzenne sale wykładowe, mamy również czytelnię ze stanowiskami komputerowymi podłączonymi do sieci Internetu.

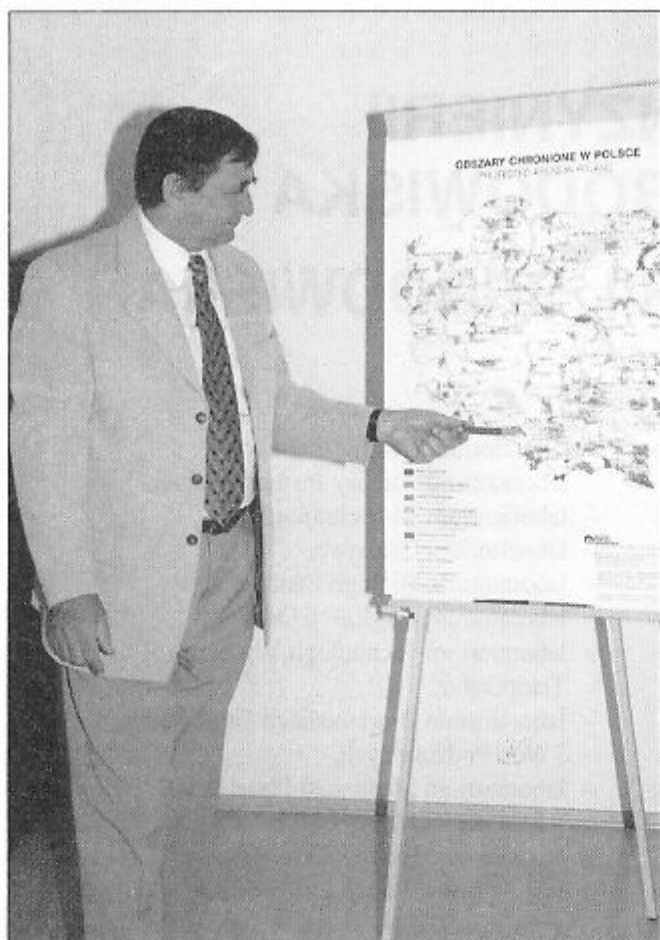
Rozumiem, że trudności o których mówił Pan wcześniej były najbardziej inspirującym podłożem podjętego wyzwania?

Chyba tak. Poza tym bardzo lubię ambitne zadania. I zawsze stawiam przed sobą następny cel, który chcę osiągnąć. Na szczęście mam poparcie współpracowników i Rady Wydziału.

Co jeszcze było Panu Profesorowi potrzebne?

Determinacja. I zapał. Upór. Pokazanie decydom, że wiele robimy sami, małymi krokami, nie czekając wyłącznie na przyznanie pieniędzy.

Proszę zaspokoić ciekawość środowiska – skąd środki finansowe?

Prorektor prof. dr hab. inż. Jaunary Bień.

Uzyskaliśmy dużą dotację inwestycyjną z Komitetu Badań Naukowych. Środki na modernizację i budowę laboratoriów przekazał nam również Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także Fundusz Wojewódzki w Częstochowie (później w Katowicach). Byli jeszcze prywatni sponsorzy i własne środki wypracowane dzięki współpracy z jednostkami gospodarczymi.

Jakie zamierzenia i plany na najbliższą przyszłość ma kierownictwo Instytutu?

Nasze plany związane są ściśle z rozwojem całego Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska. Bardzo nam zależy na uzyskiwaniu przez młodą kadrę kolejnych stopni naukowych. Dzięki wysoko wykwalifikowanym samodzielnym pracownikom naukowym oraz nowoczesnej aparaturze wiele osób przygotowuje obecnie rozprawy doktorskie. Czynimy kroki, aby Wydział w jak najkrótszym czasie spełnił warunki do uzyskania pełnych praw akademickich. Rozszerzamy współpracę międzynarodową, szczególnie pod kątem udziału w nowym Ramowym Programie Unii Europejskiej. Prowadzone obecnie w Instytucie Inżynierii Środowiska badania naukowe mają często unikalny charakter. Chcemy rozszerzać tematykę tych badań i współdziałać w jak najszerszym zakresie z jednostkami zajmującymi się ochroną środowiska.

Będzie również kontynuowana modernizacja budynku Instytutu, oczywiście już w nie takim jak dotychczas zakresie.

Dziękuję za rozmowę

Stypendia FNP dla młodych naukowców w 2001 r.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej,

obchodząca w 2001 roku dziesięciolecie swego istnienia, za jedno z najważniejszych zadań programowych uważa wspieranie młodych naukowców. Już w drugim roku swej działalności rozpoczęła realizację konkursu stypendialnego, adresowanego do najmłodszych uczonych, którzy mają nie więcej niż 30 lat i są pracownikami lub doktorantami w szkołach wyższych, placówkach PAN czy też innych prowadzących badania naukowe. Muszą oni posiadać dorobek naukowy, udokumentowany publikacjami. Co roku około 100 najlepszym kandydatom przyznawane są roczne stypendia. W ośmiu edycjach konkursu otrzymało je łącznie 806 osób.

W obecnym, dziewiątym konkursie wzięło udział 573 kandydatów, a więc więcej niż w poprzednim roku. Z uczelni wyższych nadesłano 488 wniosków, z placówek PAN – 57 oraz z innych jednostek badawczych – 28 wniosków. Jury konkursu, którego rolę pełni Rada Fundacji, wysoko oceniło poziom tegorocznych kandydatów, postanawiając przyznać aż 126 rocznych stypendiów, każde w wysokości 20.000 złotych. Są one zwolnione od podatku dochodowego.

Wśród laureatów konkursu największą grupę stanowią pracownicy i doktoranci szkół wyższych – 99 osób. Najliczniej reprezentowanymi dziedzinami są nauki biologiczne, następnie filologia, fizyka, nauki medyczne oraz historia. Jak zawsze, większość stypendystów wywodzi się z dużych ośrodków naukowych: z Warszawy (41), Krakowa (19), Poznania (17) i Wrocławia (13). Średnia wieku tegorocznych stypendystów to niespełna 28 lat. /Komunikat FNP/

Na liście laureatów, którym 24 marca 2001 roku na Zamku Królewskim w Warszawie wręczono dyplomy stypendialne był także uczestnik studiów doktoranckich na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej mgr inż. Mariusz Galkowski.

Serdecznie Gratulujemy!

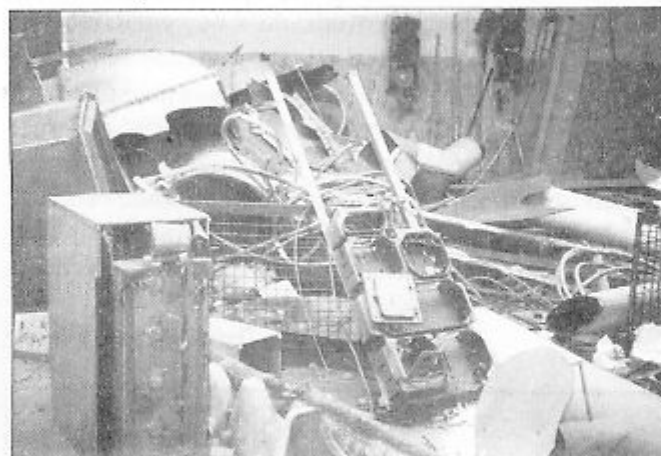
Przygotowanie do pięciolecia

WYDZIAŁ INŻYNIERII I OCHRONY ŚRODOWISKA

INSTYTUT INŻYNIERII ŚRODOWISKA

*January Bień**

W październiku 2001 roku zostanie zainaugurowany piąty rok działalności Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska. Mamy nadzieję, że stanie się on okazją do prezentacji naszych osiągnięć i sukcesów oraz przedstawienia planów na przyszłość. Szczegółowo historia Instytutu Inżynierii Środowiska została zaprezentowana w nr 8 *Politechniki Częstochowskiej* z czerwca 1999 roku.

Takie były początki.

Obecnie Instytut Inżynierii Środowiska zajmuje pomieszczenia przy ul. Brzeźnickiej 60A (dawna Fabryka Pomocy Naukowych). Tutaj mieszczą się laboratoria naukowo-badawcze i dydaktyczne Instytutu, miejsca pracy dla wszystkich pracowników oraz sale wykładowe dla studentów.

Strukturę Instytutu Inżynierii Środowiska tworzy 5 Zakładów:

- Zakład Urządzeń Sanitarnych
– kierownik: prof.dr hab.inż. January Bień,
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji
– kierownik: dr hab.inż. Grzegorz Malina, prof.P.Cz.,
- Zakład Utylizacji Odpadów i Ochrony Gleby
– kierownik: dr hab.inż. Janusz Girczys, prof.P.Cz.,
- Zakład Hydrauliki i Hydromechaniki
– kierownik: dr hab.inż. Adam Kisiel, prof.P.Cz.,
- Zakład Sterowania i Monitoringu Procesów w Inżynierii Środowiska
– kierownik: dr hab. inż. Kazimierz Jagieła, prof. P.Cz.

Każdy Zakład posiada laboratoria, w sumie jest ich piętnaście w budynku na ul. Brzeźnickiej:

- laboratorium Chemiczne,
- laboratorium Analizy Instrumentalnej,
- laboratorium Biotechnologii,
- laboratorium Osadowe,
- laboratorium Biologii Sanitarnej,
- laboratorium Utylizacji Odpadów,
- laboratorium Technologii Wysokich Temperatur,
- laboratorium Bioremediacji Gruntów i Wód Podziemnych,
- laboratorium Mechaniki Płynów,
- laboratorium Urządzeń Grzewczych,
- laboratorium Odnowy Wody,
- laboratorium Sterowania i Monitoringu w Inżynierii Środowiska,
- laboratorium Komputerowe,
- laboratorium Mikrobiologii Sanitarnej,

Takie były początki.

- laboratorium Uzdatniania Wody,
- laboratorium Nauk o Ziemi.

W budynku mieści się 8 sal dydaktycznych na 400 osób, a także biblioteka z czytelnią wyposażoną w stanowiska komputerowe połączone z Internetem.

Samodzielną kadrę naukową tworzą następujący pracownicy:

1. prof.dr hab.inż. January Bień
2. prof.dr hab.inż. Witaly Dewiatow
3. prof.dr hab.inż.Stefan Godzik
4. prof.dr hab.inż. Mirosław Sanicki
5. dr hab.inż. Janusz Girczys, prof. P.Cz.
6. dr hab.inż. Kazimierz Jagieła, prof. P.Cz.
7. dr hab.inż. Ryszard Janikowski, prof. P.Cz.
8. dr hab.inż. Adam Kisiel, prof. P.Cz.
9. dr hab.inż. Rafał Kucharski, prof. P.Cz.
10. dr hab.inż. Grzegorz Malina, prof. P.Cz.

W skład grupy adiunktów wchodzi:

1. dr Maria Wójcik-Szwedzińska
2. dr inż. Lidia Wolny

Takie były początki.

3. dr inż. Longina Stępniać
4. dr Dorota Nowak
5. dr inż. Małgorzata Kacprzak
6. dr inż. Joanna Lach
7. dr inż. Wojciech Radzikowski
8. dr inż. Ewa Ociepa
9. dr inż. Elena Dewiatow.

Instytut prowadzi szeroką działalność naukowo-badawczą i dydaktyczną. Jest organizatorem cyklicznych międzynarodowych i krajowych konferencji dotyczących problemów oczyszczania ścieków, a w szczególności gospodarki osadowej. W tym roku Instytut jest organizatorem dwunastej już konferencji krajowej pt., „Gospodarka osadowa – problem aktualny”, która odbędzie się 26 i 27 czerwca w Ustroniu.

Pracownicy Instytutu prowadzą współpracę międzynarodową z Holandią, Niemcami oraz Słowacją. Z Uniwersytetem w Wageningen podpisana jest umowa o wymianie pracowników i studentów, dotyczy to także Uniwersytetu Technicznego w Münster w Niemczech.

Tematyka prac badawczych prowadzonych w Instytucie obejmuje zagadnienia nowoczesnych technologii możliwych do wdrożenia w zakresie:

- termicznej utylizacji osadów ściekowych,
- wykorzystania pola ultradźwiękowego w procesach dezynfekcji i koagulacji wody, a także kondycjonowania i higienizacji osadów ściekowych,
- zastosowania węgla aktywnych w odnowie wody, a także ich regeneracji po procesowej,
- przyrodniczego wykorzystania osadów ściekowych,
- bioremediacji gruntów i wód podziemnych,
- rekultywacji terenów przemysłowych,
- unieszkodliwiania odpadów i ochrony gleby,
- stosowania zbiorników retencyjnych oraz nowych konstrukcji w systemach odprowadzania wód deszczowych.

W ramach prac naukowo-badawczych prowadzonych przez pracowników Instytutu, a zleczanych przez Komitet Badań Naukowych realizowane są następujące projekty badawcze:

- **Granty zwykłe:**
 - Wspomaganie procesu koagulacji przy zastosowaniu pola ultradźwiękowego,
 - Intensyfikacja procesu przygotowania osadów ściekowych do odwodnienia poprzez zastosowanie ultradźwięków,
 - Koncepcja krajowego sektorowego planu gospodarki odpadami,
 - Badania pirolizy osadów ściekowych i fluidalnego spalania pozostałości koksowych,
 - Badania wpływu pola ultradźwiękowego na wybrane wskaźniki fizyczno-chemiczne wody,
 - Badania wpływu pola elektromagnetycznego na osady ściekowe w procesie ich przygotowania do mechanicznego odwadniania,
 - Badania efektywności stosowania pola elektromagnetycznego w kondycjonowaniu osadów ściekowych przed odwadnianiem w procesie filtracji,
 - Badania możliwości usuwania śladowych zanieczyszczeń organicznych i nieorganicznych z wód kopalnianych,
 - Prawdopodobieństwo występowania powodzi w zlewni Górnej Warty,
 - Projekt badań laboratoryjnych wyznaczania rzeczywistej miąższości paliwa na zwierciadle wody,
 - Badania nad usuwaniem manganu z wody z wykorzystaniem węgla aktywnych.
- **Granty promotorskie:**
 - Badania wpływu nawożenia osadami ściekowymi na stan gleby i roślinności,
 - Zanieczyszczenie gleb regionu częstochowskiego metalami ciężkimi oraz możliwości ich rekultywacji,
 - Oczyszczanie ścieków wysokoobciążonych osadem czynnym wspomaganie polem magnetycznym,
 - Koncepcja składowania odpadów na aktywnym podłożu szlamów flotacji blendy cynkowej,

<i>Zamawiający:</i>	<i>Temat opracowania:</i>
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu	– Opracowanie programu inwestycji w zakresie budowy kanalizacji na zlewni rzeki Przemszy (kolektor Bobrek)
PSW „Warta”, Częstochowa	– Ocena oddziaływania na środowisko Centralnej Oczyszczalni Ścieków
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Włocławek	– Opinia do koncepcji technologicznej stacji termicznej utylizacji osadów ściekowych dla GOŚ we Włocławku
Starostwo Powiatowe w Częstochowie	– Opracowanie planu operacyjnego ochrony przed powodzią Rejonowego Komitetu Przeciwpowodziowego w Częstochowie
Ekofin Banino	– Optymalizacja parametrów odwadniałości osadów ściekowych
Spółdzielnia Mieszkaniowa „Nasza Praca”, Częstochowa	– Opinia naukowa dotycząca renowacji elewacji budynków wielorodzinnych przy ul. PCK w Częstochowie
Huta „Częstochowa” S.A. w Częstochowie	– Optymalizacja energetyczna i technologiczna oraz monitoring obiektów wodnych w Stalowni Huty „Częstochowa” S.A.
Urząd Gminy Radków	– Koncepcja gospodarki ściekowej dla gminy Radków
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	– Ekspertyza dotycząca projektowanych, aktualnych i docelowych warunków pracy oczyszczalni ścieków komunalnych w Gminie Łaziska Górne
Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o., Ozimek	– Opinia do koncepcji rozbudowy i modernizacji oczyszczalni ścieków w Antoninie k/Ozimek
Zarząd Miasta Częstochowy	– Ekspertyza do koncepcji podczyszczania wód opadowych odprowadzanych kanałami deszczowymi do rzeki Warty w rejonie ulicy Jaskrowskiej w Częstochowie
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu	– Opinia techniczna stanu obiektów części biologicznej oczyszczalni RADOCHA II w Sosnowcu w aspekcie przygotowania do rozruchu
Biuro Studiów i Projektów Gazownictwa „Gazoprojekt” S.A., Wrocław	– Ocena oddziaływania na środowisko przyrodnicze gazociągu w/c, Częstochowa-Bobry
Biuro Studiów i Projektów Gazownictwa „Gazoprojekt” S.A., Wrocław	– Ocena oddziaływania na środowisko przyrodnicze gazociągu w/c, Lubliniec-Częstochowa
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu	– Koncepcja zagospodarowania osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków RADOCHA II w Sosnowcu
Dyrekcja Budowy Wodociągu Północnego i Oczyszczalni Ścieków w Warszawie	– Opinia naukowa dotycząca zagospodarowania odpadów z oczyszczalni ścieków dla lewobrzeżnej Warszawy
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Sosnowcu	– Określenie wpływu składowisk osadów ściekowych na mikrobiologiczną jakość powietrza i gleb oraz ocena szkodliwości mikroorganizmów pochodzących od tych składowisk
Urząd Miasta Sosnowca i Kanalizacji w Sosnowcu	– Raport oddziaływania na środowisko inwestycji z zakresu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzek Bobrek, Przemsza
Starostwo Powiatowe w Legnicy	– Koncepcje i sposoby zagospodarowania osadów ściekowych pochodzących z oczyszczalni powiatu legnickiego
Huta „Częstochowa” S.A. w Częstochowie	– Optymalizacja energetyczna i technologiczna oraz monitoring obiegów wodnych w Stalowni Huty „Częstochowa” S.A.

Laboratorium analiz fizykochemicznych.

- Badania nad zastosowaniem procesu ultrafiltracji do zagęszczania osadów ściekowych.

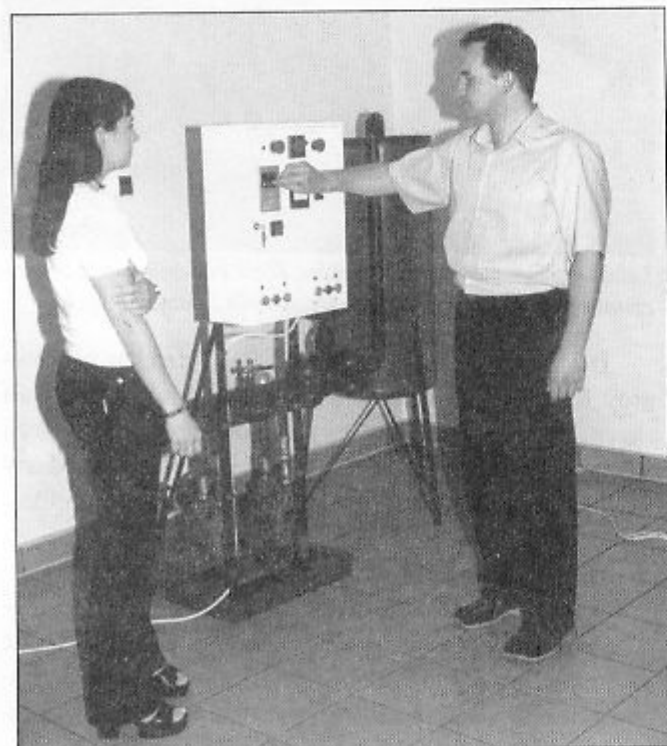
W ramach podpisanych umów o współpracy krajowej w latach 1999-2000 wykonano między innymi następujące prace naukowo-badawcze i usługowe:

Obecnie pracownicy Instytutu przygotowują w ramach otwartych przewodów doktorskich kilkanaście tematów. Warto podkreślić, że jeden z absolwentów naszego Wydziału – Grzegorz Malina uzyskał stopień doktora habilitowanego.

W ostatnich latach w Instytucie przebywało z wizytą 10 naukowców z Holandii, Niemiec, Finlandii, Czech.

W ramach 5. Programu Unii Europejskiej prowadzone są badania na temat zintegrowanego systemu zarządzania w celu odnowy i redukcji zanieczyszczenia powierzchniowego ziemi na terenach przemysłowych.

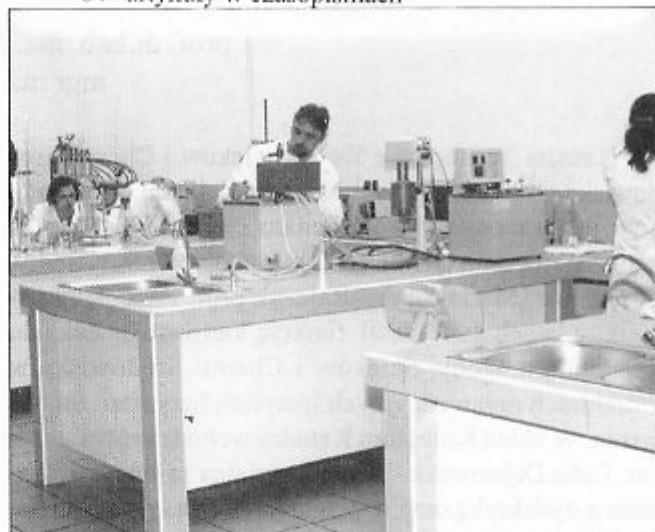
Jednocześnie z udziałem gości zagranicznych organizowane są warsztaty naukowe i seminaria doktoranckie.

Stanowisko do badań pracy pomp.

Pracownicy Instytutu tylko w roku 2000 opublikowali 179 prac, w tym:

- 39 referatów na konferencje zagraniczne
- 76 referatów na konferencje krajowe
- 64 artykuły w czasopismach

Laboratorium osadowe.

Kadra Instytutu prowadzi zajęcia dydaktyczne również na innych uczelniach (na Politechnice Śląskiej, Warszawskiej). Zapraszani są także do udziału w komitetach naukowych, radach naukowych instytutów badawczych oraz uczelni w kraju i za granicą. Są promotorami prac doktorskich, recenzują liczne prace naukowe, opiniują wnioski awansowe o uzyskanie tytułu oraz stanowisk profesorskich.

Osiągnięciem w skali kraju jest wydawanie przez Instytut od 1998 roku czasopisma naukowego *Inżynieria i Ochrona Środowiska* – jego strona tytułowa w tym roku uległa zmianie – patronat naukowy nad kwartalnikiem przejął Komitet Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk. Świadczy to o randze czasopisma oraz o poziomie prezentowanych publikacji. Warto podkreślić, że *Inżynieria i Ochrona Środowiska* znajduje się w wykazie czasopism przyjętych do kategoryzacji wydawnictw w zespole T09 – Komitetu Badań Naukowych.

Siedemnaście lat istnienia Instytutu, na bazie którego na Wydziale Inżynierii i Ochrony Środowiska powstały trzy katedry:

- Technologii Wody, Ścieków i Chemii Środowiska,
- Ogrzewnictwa Wentylacji i Ochrony Atmosfery,
- Inżynierii Energii,

to okres, który można uznać za ciągle dążenie do dalszego rozwoju i umocnienia pozycji na mapie naukowej Polski.

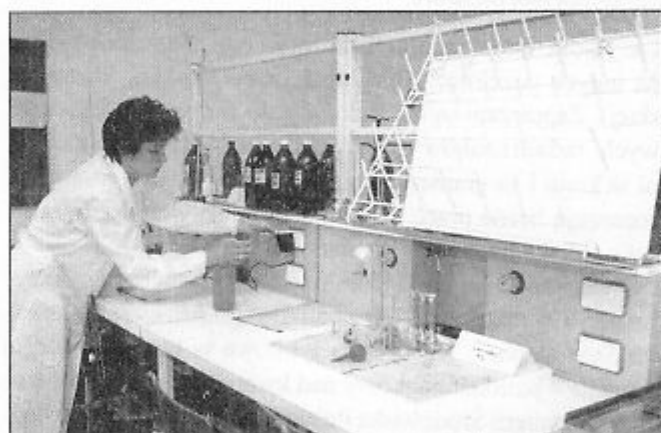
Działalność czterech jednostek tworzących strukturę Wydziału z 17. samodzielnych – wysoko wyspecjalizowanymi – pracownikami nauki, prawami doktoryzowania na kierunku *inżynieria środowiska* jest podstawą do perspektywnego myślenia o dobrej przyszłości w trudnych warunkach rozwojowych nauki w Polsce.

* prof. dr hab. inż. **January Bień**
dyrektor Instytutu Inżynierii Środowiska

KATEDRA TECHNOLOGII WODY, ŚCIEKÓW I CHEMII ŚRODOWISKA

prof. dr hab. inż. Marta Janosz – Rajczyk*
mgr inż. Iwona Kupich

Katedra Technologii Wody, Ścieków i Chemii Środowiska powstała z przekształcenia Zakładu o tej samej nazwie, na mocy uchwały Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 21 lutego 2001r. Kierownik Katedry, dr hab. inż. Marta Janosz-Rajczyk prof. P.Cz., sprawowała w latach 1996-2001 funkcję kierownika Zakładu Technologii Wody, Ścieków i Chemii Środowiska w strukturach organizacyjnych Instytutu Inżynierii Środowiska. W skład Kolegium Katedry wchodzi również: dr inż. Lidia Dąbrowska – odpowiedzialna za sprawy związane z dydaktyką oraz dr Szymon Hoffman – odpowiedzialny za sprawy nauki.

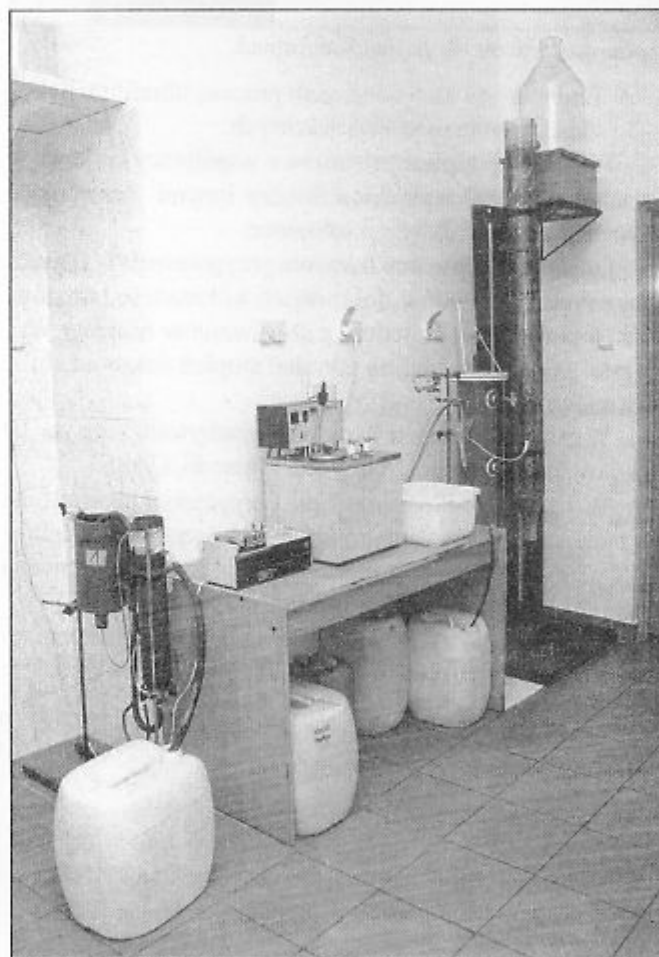
Laboratorium chemii sanitarnej, mgr inż. Iwona Kupich.

Aktualnie zatrudnionych jest 19 osób:

- 2 samodzielnych pracowników nauki,
- 5 adiunktów,
- 8 asystentów,
- 4 pracowników technicznych i administracyjnych.

Działalność dydaktyczna polegająca na kształceniu studentów studiów dziennych, wieczorowych i zaocznym na kierunkach Inżynieria Środowiska oraz Ochrona Środowiska odbywa się w formie wykładów, ćwiczeń rachunkowych, zajęć laboratoryjnych oraz wycieczek naukowo-dydaktycznych. W Katedrze prowadzone są głównie zajęcia z chemii środowiska i chemii sanitarnej, procesów jednostkowych w inżynierii środowiska, technologii wody i ścieków, gospodarki wodno-ściekowej, a także z geodezji, podstaw meteorologii, i monitoringu środowiska. Na zajęciach dydaktycznych wykorzystywane są programy komputerowe pozwalające na modelowanie procesów w inżynierii środowiska. Dla studentów, którzy wybrali specjalizację Technologia

Wody i Ścieków prowadzona jest praca przejściowa, seminarium dyplomowe i zazwyczaj badawcza praca dyplomowa.

Laboratorium technologii ścieków. Złoże biologiczne do oczyszczania ścieków w warunkach tlenowych i beztlenowych.

Dla usprawnienia procesu dydaktycznego pracownicy Katedry (wówczas jeszcze Zakładu) opracowali skrypt pt.: „Wybrane procesy jednostkowe w inżynierii środowiska”, który został wydany pod redakcją Marty Janosz-Rajczyk przez Wydawnictwa Politechniki Częstochowskiej w roku 2000.

Baza laboratoryjna, którą dysponuje Katedra, zarówno w zakresie dydaktycznym jak i badawczym jest rozszerzana w miarę wzrostu potrzeb oraz czynione są ciągłe starania o jak najbogatsze wyposażenie wszystkich pracowników w potrzebną aparaturę i instrumenty. W chwili obecnej Katedra dysponuje następującymi pracownikami:

PRACOWNIA CHEMII SANITARNEJ,
 PRACOWNIA CHEMII ŚRODOWISKA,
 PRACOWNIA METOD INSTRUMENTALNYCH
 W CHEMII ŚRODOWISKA,
 PRACOWNIA ANALIZY INSTRUMENTALNEJ,
 PRACOWNIA TECHNOLOGII WODY,
 PRACOWNIA TECHNOLOGII ŚCIEKÓW.

Obecnie są w trakcie organizowania:
 PRACOWNIA OSADOWA,
 PRACOWNIA TECHNOLOGII ŚCIEKÓW
 PRZEMYSŁOWYCH,
 PRACOWNIA TECHNOLOGII WODY
 I ODPADÓW PRZEMYSŁOWYCH,
 PRACOWNIA MIKROZANIECZYSZCZEŃ.

Laboratorium metod instrumentalnych – analizator ogólnego węgla organicznego.

Pracownie wyposażone są w podstawowy sprzęt laboratoryjny. Ponadto Katedra dysponuje specjalistyczną aparaturą: chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem masowym, analizator ogólnego węgla organicznego, absorpcyjny spektrofotometr atomowy. Do specjalistycznego wyposażenia pracowni należą: urządzenie do zateżniania ekstraktu w strumieniu azotu, generator ozonu, generator ultradźwięków, lampa UV, oraz spektrofotometr UV-VIS.

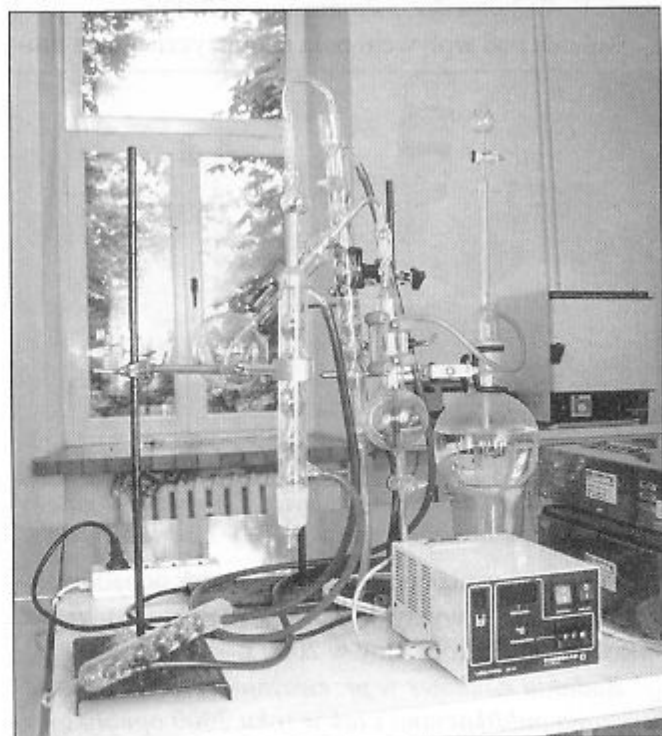
Uwzględniając, iż Katedra, jako samodzielna jednostka, istnieje zaledwie od kilku miesięcy zasadne wydaje się przybliżenie tematów prac badawczych i dorobku naukowego zespołu kierowanego w ciągu ostatnich kilku lat przez prof. P.Cz. dr. hab. inż. Martę Janosz-Rajczyk. Tematyka prac badawczych dotyczy:

- fizycznych, chemicznych i biochemicznych przemian mikrozanieczyszczeń (WWA, PCB) w środowisku człowieka (osady ściekowe, gleba),
- zanieczyszczeń powietrza (ich detekcji oraz modelowania),
- technologii wody i ścieków, a w szczególności procesu nityfikacji pełnej i skróconej oraz denityfikacji autotroficznej na przykładzie ścieków koksowniczych,

- badań procesu wspólnej fermentacji metanowej bionty i osadów ściekowych,
- biodegradacji odcieków z wysypisk odpadów komunalnych, wspomaganej polem magnetycznym,
- toksyczności pestycydów na wybrane kultury roślinne z uwzględnieniem procesu kiełkowania.

Do końca 2000 roku zrealizowano na zlecenie KBN 5 projektów badawczych z tego 2 zakończone zostały uzyskaniem stopnia doktora. Obecnie w Katedrze prowadzonych jest 8 grantów, w tym dwa promotorskie. Tematyka ich obejmuje:

- „Przemiany wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w środowisku”, zwykły, kierownik projektu – dr inż. M. Włodarczyk-Makula, w trakcie realizacji,
- „Biologiczne przemiany azotu amonowego w procesie oczyszczania ścieków koksowniczych”, promotorski, kierownik projektu – prof. P.Cz. dr. hab. inż. M. Janosz-Rajczyk, główny wykonawca – mgr inż. E. Spereżyńska, w trakcie realizacji,
- „Oczyszczanie ścieków wysokoobciążonym osadem czynnym wspomagane polem magnetycznym”, promotorski, kierownik projektu – prof. P.Cz. dr. hab. inż. M. Janosz-Rajczyk, główny wykonawca – mgr inż. A. Tomska, w trakcie realizacji,
- „Zmiany ilościowo-jakościowe mikrozanieczyszczeń w osadach ściekowych stabilizowanych biochemicznie”, zwykły, kierownik projektu – prof. P.Cz. dr. hab. inż. M. Janosz-Rajczyk, w trakcie realizacji,
- „Modelowanie stężeń zanieczyszczeń powietrza przy powierzchni ziemi przy wykorzystaniu danych zarejestrowanych na stacjach monitoringu powietrza”,

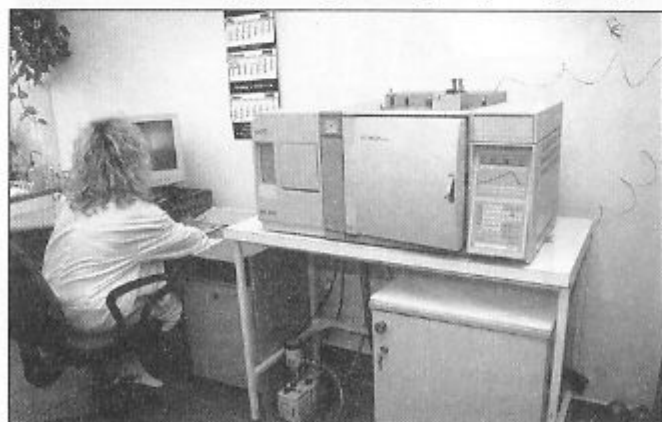
Laboratorium technologii ścieków.

zwykły, kierownik projektu – dr Sz. Hoffman, w trakcie realizacji,

- „Biodegradacja WWA w osadach dennych”, zwykły, kierownik projektu – mgr inż. A. Popenda, w trakcie realizacji,
- „Wpływ warunków meteorologicznych na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w kanionie ulicznym dużego miasta”, zwykły, kierownik projektu – mgr inż. I. Kupich, w trakcie realizacji,
- „Badanie struktury zależności zmiennych mierzonych na stacjach monitoringu powietrza”, zwykły, kierownik projektu – mgr inż. R. Jasiński, w trakcie realizacji.

Zakończone granty badawcze obejmowały zadania:

- „Badania zawartości i analiza polichlorowanych bifenyli w odpadach i osadach”, promotorski, główny wykonawca – mgr A. Rosińska, zakończony w 1998 roku, obrona pracy doktorskiej – rok 2000,
- „Wpływ składu frakcyjnego oksyetylatów na ocenę oddziaływania ekologicznego w aspekcie podatności na biodegradację”, promotorski, kierownik projektu – prof. P.Cz. dr hab. inż. M. Janosz-Rajczyk, główny wykonawca – mgr I. Szwach, zakończony w 1999 roku, obrona pracy doktorskiej – rok 2000,
- „Analiza zmienności stężenia utleniaczy typu O_x ($O_x = O_3 + NO_2$) w troposferze miejskiej”, zwykły, kierownik projektu – dr Sz. Hoffman, zakończony w 1998 r.
- „Biotyczne i abiotyczne przemiany wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) w procesie wspólnej beztlenowej stabilizacji osadów ściekowych i biotony”, zwykły, kierownik projektu – mgr inż. E. Wiśniowska, zakończony w 2000 r.
- „Badania nad wpływem pola magnetycznego na pro-

Laboratorium metod instrumentalnych. Chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem masowym. Mgr Danuta Ściubbillo.

ces oczyszczania odcieków z wysypisk odpadów komunalnych”, zwykły, kierownik projektu – mgr inż. R. Nowak, zakończony w 2000 r.

Badania naukowe w przeważającej ilości prac zakończono publikacjami i tak w roku 2000 opublikowano łącznie 37 artykułów z tego:

Laboratorium metod instrumentalnych.

- 4 – w recenzowanych wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym,
- 6 – w recenzowanych wydawnictwach o zasięgu krajowym,
- 10 – w materiałach konferencyjnych o zasięgu międzynarodowym,
- 17 – w materiałach konferencyjnych o zasięgu krajowym.

Pracownicy Katedry zorganizowali 3 konferencje naukowe, na których wiodącymi tematami były kolejno: 1998 r. – UZDATNIANIE, ODNOWA I OCHRONA WÓD,

1999 r. – MIKROZANIECZYSZCZENIA W ŚRODOWISKU CZŁOWIEKA,

2000 r. – MIKROZANIECZYSZCZENIA W ŚRODOWISKU W ŚWIETLE PRZEPISÓW UNII EUROPEJSKIEJ.

Organizacja konferencji możliwa była również dzięki udziałowi sponsorów: Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Komitetowi Badań Naukowych, Fundacji Rozwoju Budownictwa „Przemysłówka” w Częstochowie oraz Rektora Politechniki Częstochowskiej.

Za zorganizowanie konferencji w 1999 r. przyznana została Nagroda Rektora Politechniki Częstochowskiej II stopnia dla zespołu: prof. P.Cz. dr hab. inż. M. Janosz-Rajczyk, dr inż. M. Włodarczyk-Makula, mgr inż. J. Płoszaj, mgr inż. R. Jasiński, M. Makula.

W ramach współpracy rządowej na rocznym (2001/2002 r.) stażu doktoranckim w Holandii na Uniwersytecie w Wageningen przebywa mgr inż. Agnieszka Popenda, która prowadzi badania nad usuwaniem jonów metali ciężkich z osadów dennych. Badania te są częścią grantu międzynarodowego, którego koordynatorem jest prof. dr inż. W.H. Rulkens.

* prof. dr hab. inż. **Marta Janosz-Rajczyk** dziekan Wydziału Inżynierii i Ochrony Środowiska mgr inż. **Iwona Kupich** asystent w Zakładzie Technologii Wody, Ścieków i Chemii Środowiska

50 lat

Studium Języków Obcych Politechniki Częstochowskiej

Barbara Janik*

1. Początki działalności

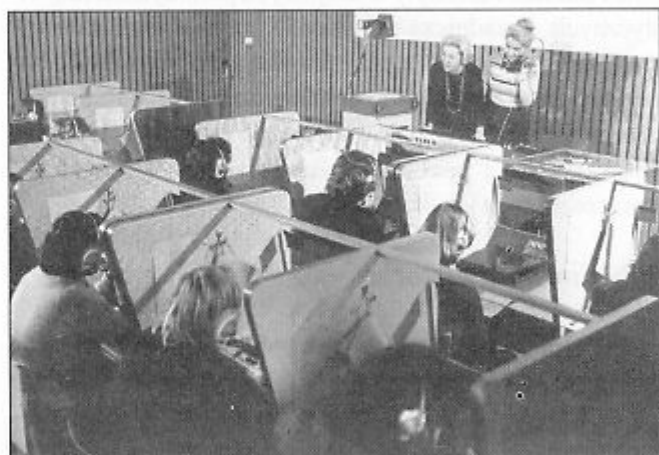
Otwarcie Wyższej Szkoły Inżynierskiej odbyło się 20.10. 1949 roku. Do nauczania języków obcych powołano doświadczonych pedagogów mających wieloletnie staże pracy dydaktyczno-wychowawczej. Rekrutowali się oni z grona pracowników Wyższej Szkoły Administracyjno-Handlowej działającej na terenie Częstochowy od 1946 roku. Programy nauczania przewidywały wówczas obowiązkową naukę języka rosyjskiego, natomiast język angielski, francuski i niemiecki były przedmiotami nadobowiązkowymi. Trudne czasy powojenne sprawiły, że lektorzy języków obcych musieli przejąć cały ciężar pracy dydaktycznej na swoje barki. Nie dysponowali bowiem żadnymi podręcznikami, słabo rozwinięte były kontakty profesjonalne między ośrodkami akademickimi w kraju, a ponadto borykali się z trudnościami lokalowymi. Tę trudną pionierską pracę wykonywali jednak z oddaniem tacy pedagodzy jak: mgr Teofil Hozakowski (j. angielski), mgr Marian Zamiara (j. francuski), mgr Feliks Rankowski (j. niemiecki) i mgr Leon Bojmi (j. rosyjski).

Kierownik Studium Języków Obcych – mgr Barbara Janik.

Przełom lat 1950/60 przyniósł istotne zmiany organizacyjne. W 1951 r. powstał **Zakład Języków Obcych** kierowany przez dr Irenę Frycz i przez dwa lata podlegał kompetencyjnie dziekanowi Wydziału Włókienniczego. W 1954 r. Zakład został przemianowany na Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych i poddany kompetencjom Rektora jako samodzielna jednostka. W 1958 r. Studium otrzymało własny lokal dwuizbowy, wykrystalizowały się wtedy dwa zespoły lektorów: języka rosyjskiego i języków

zachodnio-europejskich. Podjęto skuteczne kroki w kierunku organizacji pierwszych wakacyjnych praktyk zagranicznych dla studentów, przygotowując ich do wyjazdów w toku specjalnych zajęć konwersatoryjnych, dostrzeżono potrzebę podnoszenia kwalifikacji lektorów i umożliwiono im korzystanie z krajowych i zagranicznych kursów językowych.

Takie były początki – lata siedemdziesiąte.

Lektorzy Studium Języków Obcych pełnili w tym okresie wiele funkcji społecznych nie tylko na terenie Uczelni (np. opiekunowie grup studenckich, członkowie Rad Pedagogicznych i Rad Wydziałów), ale nawet za granicą. Dwaj lektorzy Studium Języków Obcych mgr Teofil Hozakowski i mgr Marian Zamiara zostali powołani na członków Międzynarodowej Komisji ds. Nadzoru i Kontroli Układów Genewskich w Indochinach w latach 1955-1956. Mgr Marian Zamiara został przeniesiony do służby w MSZ i sprawował funkcję konsula generalnego PRL w Lille we Francji przez okres 3 lat.

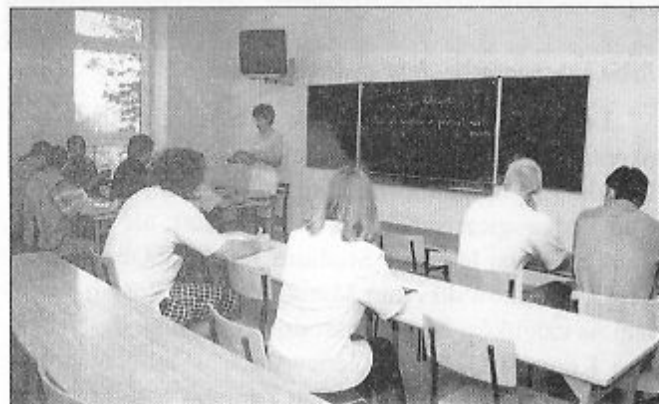
2. Lata siedemdziesiąte

We wrześniu 1972 roku kierownictwo Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych objął dr Adam Murmyło, który doprowadził do uruchomienia dwóch laboratoriów językowych wyposażonych w osiemnaście kabin i aparaturę firmy czechosłowackiej TESLA. Na ówczesne czasy sprzęt lingwistyczny tego rodzaju należał do najnowocześniejszych w Polsce. Korzystali z niego nie tylko studenci Politechniki Częstochowskiej, ale także przewodnicy

PTTK, członkowie Wieczorowego Uniwersytetu Robotniczego, kadra inżynieryjno-techniczna Huty im. Bolesława Bieruta, FUM – Zawiercie, „Miastoprojektu” w Częstochowie i Zakładów Lniarskich „Wigolen” z Gnaszyna. Należy zauważyć, że kosztowna inwestycja tego rodzaju była możliwa dzięki zrozumieniu i zaangażowaniu władz Uczelni. Odpowiednie wyposażenie sal audiowizualnych umożliwiło także studentom oglądanie filmów w oryginalnej wersji językowej. Dostęp do tego rodzaju materiałów był możliwy dzięki stałej współpracy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych z British Council, Instytutem Języka Rosyjskiego im. A. Puszkina w Warszawie, Domem Kultury Francuskiej w Warszawie i Krakowie. W Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych organizowano ogólnopolskie sympozja i konferencje naukowe (wrzesień 1975, wrzesień 1977, maj 1978, październik 1978), a wygłaszane referaty publikowane były w krajowych periodykach lingwistycznych. Zasadnicza działalność publikacyjna lektorów związana była jednak z przygotowaniem skryptów do nauczania języka obcego specjalistycznego dla studentów poszczególnych wydziałów. Powstało w tym okresie około 130 skryptów i publikacji naukowo-dydaktycznych dla poszczególnych języków obcych.

3. Najnowsza historia

W latach osiemdziesiątych kolejnymi kierownikami Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych byli: mgr

Sala ćwiczeń językowych.

Eugeniusz Piesiak (j. francuski), dr A. Inżewatkina oraz dr Regina Dyjak (j. rosyjski). Pracownicy Studium uhonorowani zostali licznymi odznaczeniami i nagrodami ministerialnymi i uczelnianymi.

W latach 1992-1996 kierownictwo Studium Języków Obcych objął dr Czesław Kaźmierczak (j. rosyjski i j. włoski). Jego staraniem dokonano zakupu pierwszej kserokopiarki oraz nowoczesnego laboratorium językowego Auditek 3+ produkcji fińskiej w miejsce przestarzałego sprzętu z lat 70-tych. W roku 1997 dzięki staraniom mgr Barbary Janik, która od roku 1996 pełni funkcję kierownika, Studium Języków Obcych, zostało zaopatrzone

w pierwszy komputer z drukarką, co nie tylko usprawniło pracę administracyjną, ale także lektorską.

Obecnie w SJO zatrudnionych jest 21 lektorów języków obcych w pełnym wymiarze godzin oraz dwóch lektorów na umowę zlecenie.

W Zespole Języka Angielskiego pracują:

mgr Małgorzata Engelking – starszy wykładowca
(Kierownik Zespołu Języka Angielskiego)
mgr Bożena Danecka – starszy wykładowca
(Z-ca Kierownika SJO)

Laboratorium językowe dzistaj.

mgr Tadeusz Galkowski – starszy wykładowca
mgr Barbara Janik – starszy wykładowca
(Kierownik Studium Języków Obcych)
mgr Barbara Nowak – starszy wykładowca
mgr Zofia Sobańska – starszy wykładowca
mgr Anna Weisło – starszy wykładowca
mgr Danuta Ziółkowska – starszy wykładowca
mgr Jadwiga Załęcka – starszy wykładowca
mgr Wioletta Będkowska – wykładowca
mgr Joanna Dziurkowska – wykładowca (czasowo oddelegowana przez MSZ do współpracy z mężem Konsulem (generalnym RP w Nowym Jorku)
mgr Izabela Mishehil – wykładowca
mgr Joanna Pabjańczyk – wykładowca
mgr Elena Romanowska – lektor

W Zespole Języka Niemieckiego, Francuskiego i Rosyjskiego pracują:

mgr Urszula Tarkiewicz – starszy wykładowca języka niemieckiego (Kierownik Zespołu)
dr Teresa Wójcik – adiunkt języka rosyjskiego
mgr Maria Grabara – starszy wykładowca języka niemieckiego
mgr Henryk Juszcak – starszy wykładowca języka niemieckiego
mgr Jadwiga Juszcak – starszy wykładowca języka francuskiego
mgr Danuta Pietraniec – starszy wykładowca języka rosyjskiego

mgr Jerzy Pietruszczak – starszy wykładowca
języka niemieckiego
mgr Janusz Wyszyński – starszy wykładowca
języka niemieckiego

W trosce o utrzymanie wysokich kwalifikacji, lektorzy wszystkich języków obcych uczestniczą w krajowych i zagranicznych konferencjach metodycznych oraz warsztatach szkoleniowych organizowanych przez działające na naszym rynku oficyny wydawnicze (Longman Pearson Education, Oxford University Press, Express Publishing).

Pracownicy Studium Języków Obcych.

4. Aktualne zadania dydaktyczne i zamierzenia na najbliższy rok akademicki

Niewielka grupa lektorów obsługuje studentów wszystkich Wydziałów naszej Uczelni i wypracowuje średnio około 14 tysięcy godzin dydaktycznych rocznie. Zajęcia językowe są typowymi ćwiczeniami praktycznymi. Mimo że specyfika przedmiotu wymaga maksymalnie 15-osobowych grup studenckich, w ostatnim czasie istnieje konieczność prowadzenia zajęć w grupach znacznie przekraczających wyżej wymienioną normę. Wymiar godzinowy dla języka Wydziały utrzymują na poziomie minimum ministerialnego. Oznacza to, że przeciętny absolwent Politechniki Częstochowskiej ma za sobą ukończony kurs językowy w wymiarze 120-180 godzin na jednym z trzech poziomów, tj. podstawowym, średnio-zaawansowanym lub zaawansowanym. Niestety jest to liczba, która nie satysfakcjonuje dzisiejszego absolwenta wyższej uczelni technicznej. Stoi on bowiem przed faktem poszukiwania zatrudnienia w niezwykle wymagającej rzeczywistości na europejskim rynku pracy. Z opinii lektorów wynika, że zainteresowanie nauką języków obcych jest widoczne. Niestety Studium Języków Obcych może tylko zaproponować dodatkowo odpłatne kursy językowe, co dla przeciętnego niezamożnego studenta Politechniki Częstochowskiej nie stanowi rozwiązania jego problemu. Należy tutaj nadmienić, iż koszt semestralnego kursu języka obcego na dzisiejszym rynku wynosi około 500 zł na jednego uczestnika w grupie 15- osobowej.

Traktując wymogi rynku pracy jako priorytetowe i mając świadomość, że ofertę swoją kieruje do ograniczonej liczby studentów, Studium Języków Obcych podjęło starania, aby przedstawić studentom propozycję różnych kursów języka specjalistycznego, które mają na celu zdobycie uznanego certyfikatu respektowanego przez pracodawców na całym świecie. Są to: BEC1, BEC2, TOEIC.

Przewiduje się również podjęcie współpracy z uczelnianym ośrodkiem kursów języka angielskiego autoryzowanym przez British Council i poszerzenie oferty o kursy języka ogólnego zakończone egzaminami FCE, CAE, CPE. Jesteśmy przekonani, że doświadczeni lektorzy zatrudnieni w Studium Języków Obcych są w stanie zapewnić wysoką jakość oferowanych usług pomimo znikomych środków finansowych na intensywną akcję promocyjną. Lektorzy Studium Języków Obcych pozostają w stałych kontaktach z instytucjami kulturalno- oświatowymi obcych państw, tj. Goethe Institut w Krakowie, Instytut Francuski w Krakowie, Konsulat Brytyjski w Katowicach, Konsulat Amerykański w Krakowie, British Council w Warszawie. W ubiegłym roku akademickim kontakty tego rodzaju umożliwiły zorganizowanie spotkania studentów Politechniki Częstochowskiej, którego gościem był Konsul Królestwa Wielkiej Brytanii Alan Stretton. Tematem wykładu prowadzonego w języku angielskim były problemy Polski w procesie integracji europejskiej. Planowane są kolejne spotkania z Panem Konsulem poświęcone aktualnej problematyce społecznej.

5. W nowym tysiącleciu w nowych wnętrzach.

Dzięki zrozumieniu i hojności najwyższych władz naszej Uczelni przy życzliwej akceptacji dziekanów poszczególnych wydziałów, Studium uzyskało znaczne środki finansowe na przeprowadzenie kapitalnego remontu po pięćdziesięciu latach intensywnej działalności dydaktycznej na rzecz Uczelni. Obecnie w Studium Języków Obcych trwa ostatni etap prac remontowo- budowlanych wszystkich pomieszczeń dydaktycznych i lektorskich. Położenie nowego stropu w najstarszej części budynku umożliwiło zwiększenie powierzchni użytkowej o około 100m². Dokonano całkowitej wymiany stolarki okiennej, wymieniono starą instalację elektryczną na całkowicie nową z możliwością podłączenia pomieszczeń do sieci internetowej, zmodernizowano sieć centralnego ogrzewania oraz sieć telefoniczną i azart. Świeżo odnowione sale wpłynęły na znaczną poprawę warunków pracy i nauki. Uzupełnienia wymaga jeszcze umeblowanie nowych sal dydaktycznych i pokojów lektorskich. Za pośrednictwem niniejszej publikacji pracownicy SJO pragną wyrazić podziękowania za cenną inicjatywę, której beneficjentem pozostaje cała społeczność akademicka, zwłaszcza, że przypada ona w roku 2001, który Rada Europy ogłosiła Europejskim Rokiem Języków.

*mgr **Barbara Janik**
kierownik Studium Języków Obcych

Kalendarium

KU AZS Politechnika Częstochowa

Piłka Siatkowa Kobiet

1997- 2001

*Janusz Majkusiak**

Sekcja piłki siatkowej kobiet, została powołana na Politechnice Częstochowskiej w 1997 r. po rozwiązaniu zespołu „Cement” Rudniki i przy aprobacie Rektora Politechniki Częstochowskiej oraz Zarządu KU AZS rozpoczęła swoją działalność.

W sezonie 97/98 zespół rozpoczął rozgrywki w II lidze pod nazwą: AZS POLITECHNIKA „WULKAN” CZĘSTOCHOWA, w składzie:

- Joanna KNUŻYŃSKA
- Joanna SADOWNICZYK
- Agnieszka GODOS
- Sylwia WOŹNIAK
- Beata PIEKARSKA
- Beata OBALSKA
- Edyta MARCHWICKA
- Dorota DUBIAK
- Marta ŚLIWAKOWSKA

Trenerem i założycielem zespołu był mgr Janusz Majkusiak, pracownik SWFiS Politechniki Częstochowskiej, który po 10-letniej przerwie w pracy trenerskiej powrócił do pracy szkoleniowca. Rozgrywki w sezonie zakończyliśmy na 6 miejscu, co jak na beniaminka było wynikiem zadowalającym. Jednak aspiracje zawodniczek oraz trenera były znacznie wyższe. Udało się przekonać kilka firm do zainwestowania w rozwój siatkówki żeńskiej przy Politechnice Częstochowskiej. Mieliśmy dobre wzorce. Siatkarze naszego klubu zostali mistrzami Polski. Zainteresowanie siatkówką było coraz większe. Głównym sponsorem została Odlewnia Żeliwa „Wulkan” S.A. Dołączyły do nas również firmy „HEMAR”, „SZEWOS”, „KOMOZJA”, co przy coraz większym zainteresowaniu władz naszej uczelni stwarzało nadzieję na coraz lepsze wyniki. Co prawda zespół opuściło kilka zawodniczek, ale naszym celem było tworzenie drużyny opartej wyłącznie na studentkach. Studia rozpoczęły Alina Zagozda i Barbara Pikoń.

Do sezonu 98/99 przystąpiliśmy już pod nazwą „WULKAN” AZS POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWA, pomimo że graliśmy bez nominalnej rozgrywanej rozgrywki zakończyliśmy na 5 miejscu, co wszyscy uznaliśmy za sportowy sukces. Karierę zakończyła Joanna Knużyńska – wieloletni kapitan drużyny. W następnym roku studia rozpoczęły: Aleksandra Słoma, Magdalena Grzesiak, Emilia

Wojtasik i Gabriela Kumorek. Okazały się istotnym wzmocnieniem zespołu.

Były podstawy do coraz ambitniejszych planów. Celem naszym był awans do pierwszej ligi serii B. Marsz do głównego celu od początku układał się po naszej myśli, chociaż rywalki nie ułatwiały nam zadania. Jednak żaden z dziesięciu zespołów drugiej ligi nie był w stanie przeszkodzić nam w uzyskaniu awansu. Po zajęciu pierwszego miejsca w serii zasadniczej w rozgrywkach play-off nie ponieśliśmy ani jednej porażki i po zwycięstwie w Radomiu zespół mógł się cieszyć z upragnionego awansu. Cel osiągnęła drużyna w następującym składzie:

1. Magdalena GRZESIAK
2. Edyta MARCHWICKA
3. Barbara PIKOŃ
4. Aleksandra SŁOMA

Trainer Janusz Majkusiak z kapitanem drużyny Barbarą Pikoń.

5. Beata PIEKARSKA
6. Agnieszka GODOS
7. Alina ZAGOZDA
8. Emilia WOJTASIK
9. Monika PIASECKA
10. Gabriela KUMOREK

Był to niewątpliwie prezent siatkarek dla Politechniki Częstochowskiej, która właśnie obchodziła 50-lecie swojego istnienia. Dla uczczenia tej wspaniałej rocznicy sekcja piłki siatkowej kobiet zorganizowała turniej z udziałem między innymi: Akademickiej Reprezentacji Wielkiej Brytanii, Akademickiej Reprezentacji Czech. Licznie zgromadzona publiczność była świadkiem kolejnego sukcesu organizacyjnego i sportowego naszych siatkarek - studentek. O naszych siatkarkach zaczęło być coraz głośniejsze.

Odniesiony sukces sportowy w sezonie 1999/2000 był kolejnym krokiem w popularyzacji piłki siatkowej kobiet w środowisku akademickim.

Zastanawialiśmy się czy zdołamy się utrzymać w I lidze mając na uwadze przykre doświadczenia Częstochowy.

Prorektor January Bień gratuluje głównemu sponsorowi – Januszowi Zatoniewi z firmy „Wulkan”.

wianki.

Chcieliśmy być w środku tabeli – ten plan wydawał się być realny. Mimo, że z zespołu odeszły Beata Piekarska – zakończyła studia i wróciła do rodzinnej Łomży, a Agnieszka Godos wyjechała kontynuować studia do USA. Na ich miejsce do zespołu doszły Agnieszka Mortka, Ilona Farkowska i Natasza Woronina.

Otuchy dodał nam pierwszy, medal zdobyty na Akademickich Mistrzostwach Polski w Koszalinie – i to od razu złoty. W finale pokonaliśmy 3:0 AZS Opole wydawało się pewnego kandydata do zwycięstwa Okazało się, że stać nas na nawiązanie walki z najlepszymi. Przecież opolanki w poprzednim sezonie walczyły o ekstraklasę. Pomimo zdecydowanej porażki w eliminacjach z tym zespołem finał był jednostronnym popisem naszych studentek. To był dobry prognostyk przed zbliżającymi się rozgrywkami ligowymi. Już pierwszy mecz z faworytem rozgrywek Piastem Szczecin wygrany co prawda szczęśliwie 3:2 określił nasze niemałe możliwości. Zakończenie I rundy bez porażki było już rewelacją. Ale 5 porażek w II rundzie zdawało się zweryfikować nasze aspiracje. Jednak II miejsce po serii zasadniczej było już ogromnym sukcesem naszej drużyny a rozbudzone ambicje sięgały potwierdzenia tej pozycji w rozgrywkach play-off. Wyrównany poziom wszystkich zespołów nakazywał jednak ostrożność. Już pierwsza faza play-off i mecze z AZS Poznań były nie lada dreszczowcem. Poznanianki, które utrzymały się w lidze rzutem na taśmę postawiły bardzo wysokie wymagania. Grające bez obciążenia psychicznego były o krok od wyeliminowania nas z dalszej fazy rozgrywek. Porażka z nimi u siebie w stosunku 1:3 była bardzo przykra, ale determinacja z jaką nasze dziewczęta walczyły w meczach w Poznaniu kazała na nas patrzeć jako na zespół z charakterem. Pierwsze doświadczyły tego dziewczyny z Poznania. Piąty mecz w Częstochowie był już formalnością i mogliśmy grać o finał. Pojedynek z AZS Opole był niemniej dramatycznym widowiskiem.

Już pierwszy pojedynek w Częstochowie (w piątym secie 8- 13) dostarczył nieprawdopodobnych emocji. Wygranie tego meczu 3-2 i niedzielnego w stosunku 3-1 zdawało się przesądzać sprawę na naszą korzyść. Jednak w Opolu to gospodynie dały nam bolesną lekcję siatkówki, zdeklasowały nasz zespół dwa razy po 3-0 i wszystko miał rozstrzygnąć piąty decydujący mecz. Wydawało się, że 3 dni przerwy będzie za małym odstępem czasu do zregenerowania sił i nabrania wiary w siebie.

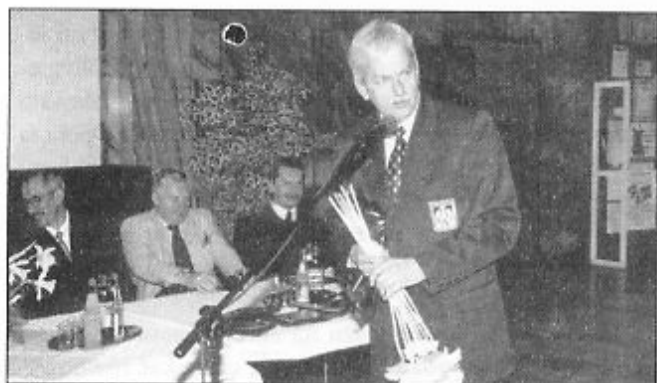
Czas spędzony w zaciszu na zgrupowaniu w Kulach koło Częstochowy pozwolił drużynie odzyskać równowagę i nabrać wiary w swoje umiejętności. Po meczu wygranym 3-0 to my znowu podnieśliśmy ręce w geście radości. Potwierdziliśmy też, że drugie miejsce w serii zasadniczej nie było dziełem przypadku. Rozegrane 10 spotkań na pograniczu możliwości zespołu zahartowało nas niesamowicie. Do pewnego siebie Piasta Szczecin jechaliśmy już jako zespół przygotowany do walki o najwyższe cele. Stwier-

Gratulacje od rektora Jausza Szopy dla trenera Janusza Majkusiaka.

dziiliśmy wspólnie że to one powinny mieć respekt przed nami. Co prawda doniesienia szczecińskiej prasy potwierdzały pewność Szczecinianek ale nasze dziewczyny były innego zdania. Już pierwsza wygrana w sobotnim meczu 3-2 potwierdziła nasze wysokie aspiracje. Niedzielne zwycięstwo w stosunku 3-0 otworzyło przed nami niespotykaną szansę awansu do grona najlepszych zespołów w kraju. W Częstochowie nie pozwoliliśmy sobie na odebranie szansy. Zwycięstwo przy ogłuszającym dopingu półtoratysięcznej publiczności było nagrodą za wspaniały sezon w wykonaniu naszych zawodniczek. Tak radować się mógł zespół w serii B, a tym zespołem były studentki Politechniki Częstochowskiej. Do wspaniałych sukcesów siatkarki dołączyły nasze studentki. Klub Uczelniany AZS Politechniki Częstochowskiej znalazł się w elicie polskiej siatkówki. Ten sukces bez precedensu osiągnął zespół w składzie.

Natasza WORONINA
 Ilona FARKOWSKA
 Barbara PIKOŃ – kapitan drużyny
 Aleksandra SŁOMA
 Edyta MARCHWICKA
 Alina ZAGOZDA
 Gabriela KUMOREK
 Emilia WOJTASIK

Gratulacje od prezesa Z.Śr. AZS – Wiesława Pięty.

Agnieszka MORTKA
Magdalena GRZESIAK

I trener Janusz MAJKUSIAK
II trener Rafał BOGUS
Trener odnowy Tadeusz JASIŃSKI

Zespół nasz oparty był wyłącznie o studentki i w ten sposób daliśmy przykład innym sportowcom jak można pogodzić wyczynowe uprawianie sportu z nauką. Ten sportowy sukces był możliwy dzięki wysiłkowi dziewcząt, ogromnej pracy szkoleniowców zaangażowaniu władz uczelni, sponsorom i coraz liczniejszemu gronu kibiców, którzy razem z nami potrafili stworzyć atrakcyjne widowisko sportowe. Mamy świadomość, że bez zrozumienia i pomocy ze strony pracowników dydaktyczno-naukowych naszej uczelni trudno było by nam sięgać po najwyższe cele. Ale teraz wszyscy możemy się wspólnie cieszyć z osiągniętego sukcesu.

Senat Politechniki Częstochowskiej jako pierwszy złożył gratulacje całemu zespołowi a JM Rektor uhonorował nas nagrodami. Władze miasta Częstochowy również doceniły osiągnięcia sportowe naszych studentek.

Wspaniała atmosfera jaką udało się stworzyć wokół drużyny była podstawą osiągniętych sukcesów.

Wsparcie finansowe jakiego udzieliły nam firmy: ODLEWNIA ŻELIWA WULKAN S.A., HEMAR i SZEWOS pomogły stworzyć lepsze warunki socjalne dla naszych siatkarek. Chciałbym podkreślić że właścicielami w/w firm są absolwenci naszej uczelni. Pan Janusz ZATOŃ, Henryka i Marek MUSIALIK, Andrzej WOSIK.

Należy również wymienić firmy które miały swój wkład w osiągnięty sukces:

Press Glas, Print Cicero, Korona, Komożja, Tesco, Note, Grabex, Restauracja 44 Aleksandria, Lux Bar, Delic-Pol, Lux, Aphia, Foto B.M Sztajner.

W sezonie 2000-2001 Zarząd Piłki Siatkowej Kobiet pracował w następującym składzie:

- Prezes Sekcji: prorektor ds. Nauki January Bień
- Wiceprezes Marek Musialik
- Wiceprezes ds. Organizacyjnych
Zbigniew Grabara
- Opiekę medyczną sprawowała Iłona Wnuk.

Opracował:

* mgr **Janusz Majkusiak**
trener sekcji piłki siatkowej
„WULKAN” AZS Częstochowa

Pomysł przyznawania tytułu „Absolwent Roku” Politechniki Częstochowskiej był jedną z najważniejszych inicjatyw Stowarzyszenia Wychowanków PCz.

Choć pierwsze Koło Absolwentów powstało w 1960 roku, dla uczczenia dziesięciolecia Uczelni, dopiero na swoim ostatnim zjeździe Stowarzyszenie postanowiło zacieśnić więzi pomiędzy wychowankami i Uczelnią a zarazem promować ich działalność. Ponieważ były to pierwsze wybory, zdecydowano się też wybrać „Absolwenta 50-lecia”.

Do tegorocznego konkursu zgłoszono 26 kandydatów. Z tej grupy wybrano dziesiątkę najlepszych. Wśród nich znaleźli się: Wiesław Czaja, Andrzej Dziewiątkowski, Zbigniew Jakubas, Grzegorz Lipowski, Tadeusz Milik, Jacek Smoleński, Andrzej Szelağ, Tadeusz Wrona, Janusz Zatoń oraz Kordian Zawadzki. Po burzliwej naradzie Kapituła postanowiła przyznać tytuł „Absolwent 50-lecia” Grzegorzowi Lipowskiemu, który ukończył w 1961 roku Wydział Włókienniczy. W przeszłości był wieloletnim dyrektorem zakładów włókienniczych a od 1980 roku do 1990 wojewodą częstochowskim. W 1997 roku zdobył mandat senatora RP.

Tytuł „Absolwenta Roku 2000” otrzymał Zbigniew Jakubas, wychowanek Wydziału Elektrycznego z 1978 roku. Po krótkim epizodzie w zawodzie nauczyciela, rozpoczął własną działalność gospodarczą, by po latach objąć stanowisko prezesa zarządu spółki Multico.

Werdykt ogłoszono w Teatrze im. Adama Mickiewicza w piątek 20 kwietnia, przy obecności kilkuset zaproszonych przyjaciół i gości. Wytworną oprawę zapewniły imprezie występy artystów Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, chóru „Collegium Cantorum”, muzyków z jazzowej grupy „Five O’Clock” oraz solistki Teatru Wielkiego w Warszawie Katarzyny Suskiej-Zagórskiej. Całość imprezy prowadził ze swadą i dowcipem dyrektor Teatru im. A. Mickiewicza w Częstochowie Marek Perepeczko. W godzinach wieczornych i nocnych większość uczestników uroczystości wzięła udział w balu przygotowanym przez hotel „Patria”.

Janusz Kołodziejcki

Absolwent Roku 2000

20 kwietnia 2001

Spotkanie Klubu Integracyjno-Promocyjnego w sali Senatu.

Obrady w sali Senatu.

Nominowani po senackich obradach.

Nominowani – wyróżnieni: Kordian Zawadzki, Tadeusz Wrona, Jacek Smoleński, Grzegorz Lipowski, Andrzej Dziewiątkowski.

Nominowani – wyróżnieni: Zbigniew Jakubas, Tadeusz Milik, Andrzej Szelaż, Janusz Zatoń, brak nieobecnego w kraju Wiesława Czai.

Prezes Stowarzyszenia Wychowanków PCz prof. dr. hab. inż. Jan Pilarczyk przedstawia wyniki konkursu.

Widownia w teatrze przed ogłoszeniem wyników konkursu.

Dr Marek Rabenda i laureat Zbigniew Jakubas.

Drugi laureat – mgr inż. Zbigniew Jakubas.

Gest zwycięzcy – mgr inż. Grzegorz Lipowski wśród organizatorów.

Chór PCz – Collegium Cantorum.

Przemawia Grzegorz Lipowski.

Wspaniała Katarzyna Suska-Zagórska – solistka Teatru i Opery Narodowej w Warszawie z dyrektorem Teatru im. A. Mickiewicza Markiem Perepeczko.

Gra „Five O'clock” – legenda częstochowskiego jazzu tradycyjnego.

Oczywiście był także Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”.

Absolwent 50-lecia Politechniki Częstochowskiej Grzegorz Lipowski.

W kulisach Teatru im. A. Mickiewicza prorektor PCz prof. dr hab. inż. January Bień z gośćmi.

Tadeusz Milik, Zbigniew Jakubas i Janusz Miller w kulisach teatru.

Zbigniew Jakubas wśród pracowników Politechniki Częstochowskiej – prof. dr hab. Fryderyk Knap, dr inż. Irena Knap, doc. dr Andrzej Kapcia.

Prorektor PCz prof. dr hab. inż. January Bień gratuluje Andrzejowi Szelałowi.

Laureaci konkursu – Grzegorz Lipowski i Zbigniew Jakubas z prowadzącym imprezę w hotelu „Patria” Markiem Ślosarskim.

Andrzej Szelał i Tadeusz Milik w goście triumfatorów.

Władze miasta z Prezydentem Wiesławem Marasem i v-ce prezydentem Rafałem Lewandowskim podczas uroczystej kolacji.

Tak wyglądała sala balowa w hotelu „Patria”.

Dni Kariery 2001

14 marca w Auli Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej odbyły się Dni Kariery 2001. Była to już III edycja tego rodzaju targów pracy organizowanych w Częstochowie przez Stowarzyszenie Studentów AIESEC. Dni Kariery '01 to niewątpliwie spory sukces organizacyjny. Przez aulę przewinęło się około pięciu tysięcy studentów i absolwentów zainteresowanych szkoleniami i zrobieniem kariery, w holu zaprezentowało się kilka największych częstochowskich firm, takich jak TRW, PZU ŻYCIE, BANK ŚLĄSKI, AMPLICO LIFE, WIELKOPOLSKI BANK KREDYTOWY, POLONTEX, NATIONALE NEDERLANDEN oraz dwie firmy

Zainteresowanie zagranicznymi stażami było bardzo duże.

spoza Częstochowy. Odbył się też – cieszący się dużym powodzeniem – panel dyskusyjny na temat: „Czy absolwent jest skazany na bezrobociu?” oraz szkolenia na temat rozmowy kwalifikacyjnej, komunikacji międzyludzkiej i założenia własnej firmy. AIESEC jest organizacją apolityczną, niedocho-

Ewa Mendakiewicz – organizator Dni Kariery 2001.

dową, w całości tworzoną i zarządzaną przez studentów. Głównie zajmuje się międzynarodową wymianą studentów, tzn. dba o to, by studenci częstochowskich szkół wyższych mogli odbywać zagraniczne staże w wybranych przez siebie państwach (Europy Zachodniej, czy też Afryki), jak również, by zagraniczni studenci mieli możliwość wykorzystania w praktyce, w działach częstochowskich firm, nabytych na studiach umiejętności. Praca przy wymianie jest ciężka. Członkowie AIESEC mają okazję na co dzień zarządzać, prowadzić negocjacje, kontaktować się z całym światem. Organizowanie tak dużego projektu to kolejny egzamin umiejętności dla członków stowarzyszenia. Przygotowania do Dni Kariery zaczęły się już w listopadzie 2000 roku.

Tak wyglądał panel dyskusyjny na temat: „Czy absolwent jest skazany na bezrobociu”?

Prorektor PCz – prof. dr Maria Skowron-Nowicka z organizatorami.

Menadżerem projektu została Ewa Mendakiewicz, studentka II roku zarządzania i marketingu. Wraz ze stworzeniem grupy roboczej rozpoczęła się praca nad projektem. Członkowie zespołu zajmowali się planowaniem, organizowaniem, realizowaniem i kontrolowaniem po kilka godzin dziennie, by w końcu w środę 14 marca 2001 odetchnąć i upajać się sukcesem. A był on widoczny, zarówno przez studentów, przez przedstawicieli firm, jak i przez władze uczelni. Studenci wyrażali ogromne zainteresowanie wskazówkami: „jak odnaleźć się na lokalnym rynku pracy?”, „jak stać się atrakcyjnym dla pracodawcy?”, zapoznali się z ofertami zapropo-

wanymi przez częstochowskie firmy, wzięli udział w dyskusji o bezrobociu. Ich postawa świadczy o dużym zaangażowaniu w swoją przyszłość, o realnym rozeznaniu w dzisiejszej rzeczywistości, jak również o obiektywnym spojrzeniu na swoje możliwości i umiejętności. Również firmy okazały się bardzo zadowolone: „Będziemy mieć pracy na dwa miesiące” – mówili przedstawiciele działów perso-

A to organizatorzy AIESEC Polska – komitet lokalny Częstochowa.

nalnych poszczególnych firm. Dni Kariery były niezastąpioną szansą na pozyskanie młodych i zdolnych, pełnych energii pracowników. Mijmy nadzieję, że i w przyszłym roku Dni Kariery okażą się również wielkim sukcesem nas wszystkich!

NOBELEK

Będąc studentami codziennie uczęszczamy na różne zajęcia, które prowadzone są przez różnych wykładowców. Czasem po prostu przychodzimy, słuchamy, wychodzimy... Zdarza się jednak, że prowadzący okazuje się być człowiekiem, dla którego gotowi jesteśmy wstać bez żadnego problemu o 6.00 rano i biec na wykład, a tematy, które wyklada w nieodgadniony sposób zaczynają nas fascynować...

4 kwietnia odbyło się głosowanie na najlepszego wykładowcę Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej roku akademickiego 2000/2001. Głosować mógł każdy student Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej studiów dziennych, wieczorowych, bądź zaocznych. Już od trzech lat Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów AIESEC dba o to, by najlepsi i najbardziej lubiani wykładowcy byli nagradzani za trud, wysiłek i pracę, włożoną w efektyw-

ne przekazywanie wiedzy studentom. Rozdanie nagród odbyło się 10 kwietnia 2001 r. w Auli Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. W tym roku nagrodą główną dla „Najlepszego” jest sześciodniowa wycieczka do Włoch - ufundowana przez biuro podróży „Almatur”. Rzym to kolebka cywilizacji, stolica chrześcijańskiego świata, największy skarbiec Europy. Miasto Cezarów i romantycznych zakątków, gdzie historia jest obecna na każdym kroku. Wycieczka ta to wspa-

Zwycięzył dr Marek Ładyga.

niała okazja do poznania „wiecznego miasta” i wręcz wskazane jest, by najbardziej popularny wykładowca Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, również zwiedził to piękne i ciekawe miejsce. Urozmaiceniem podróży jest wizyta w Wenecji i Florencji.

Dr Marek Ładyga ze studentami.

Nagrodę główną otrzymał w tym roku dr Marek Ładyga, za cierpliwość, profesjonalizm, wspaniałe poczucie humoru i sprawiedliwość. Przytłaczająca ilość głosów oddana na dr. Marka Ładygę świadczy o bardzo

Najpopularniejsi wykładowcy z prodziekanem dr Lechem Czarnotą.

dużej popularności tegoż wykładowcy wśród studentów Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej i wielkim, mimo tego, że przedmiot wykładany przez dr. Ładygę jest jednym z trudniejszych na tym Wydziale. Najwięcej głosów zebrali również: prof. Stanisław Borkowski, prof. Jerzy Lewandowski, prof. Arnold Pabian, mgr Marcin Stępień. Pięciu wykładowców cieszących się największą sympatią wśród studentów - w dogodnym dla siebie terminie - wybierze się na uroczystą kolację do atrakcyjnej, bardzo dobrej klasy restauracji „Prohibicja”, by tam wspólnie świętować sukces. Nagrodami obdzieleni zostali nie tylko wykładowcy, lecz również studenci biorący udział w głosowaniu, gdyż świadczyło to o ich zaangażowaniu w życie uczelni. Wśród studentów zostały wylosowane podwójne zaproszenia do: „Telepizzy”, „Zorby” i pijalni kawy „Pożegnania z Afryką”. Po uroczystym wręczeniu nagród przemówił prodziekan dr Jerzy Lech Czarnota, który poparł inicjatywę wyborów najlepszego wykładowcy na Wydziale i pogratulował nagród wybranym.

Agnieszka Kielbasa
Organizator „Nobelek”

KTO WYGRAŁ BILET DO WŁOCH?

Najlepszym Wykładowcą Roku Akademickiego 2000 / 2001 został **Dr Marek Ładyga**

KTO ZE ZWYCIĘZCĄ ODWIEDZI "PROHIBICJĘ"?

Do pierwszej piątki najpopularniejszych wykładowców zakwalifikowali się również:

Prof. Stanisław Borkowski

Prof. Jerzy Lewandowski

Prof. Arnold Pabian

Mgr Marcin Stępień

KIM SĄ STUDENCI, KTÓRZY WYLOSOWALI NAGRODY?

Joanna Kurzacz

Monika Furgalska

Asia Kamińska

Marzena Helman

Barbara Pluska

Justyna Dziuk

Mikołaj Karewicz

Tomasz Sowa

Ilona Pustelnik

Bartosz Zięba

BIBLIOTEKI ZAKŁADOWE Politechniki Częstochowskiej

Barbara Andrzejewska*

WSTĘP

Biblioteki Zakładowe wraz z Biblioteką Główną i Czytelniami Wydziałowymi wchodzi w skład sieci biblioteczno-informacyjnej Politechniki Częstochowskiej. Są to księgozbiory podręczne: instytutów, katedr, zakładów i jednostek międzywydziałowych. Sytuacja prawna bibliotek zakładowych została uregulowana „Regulaminem sieci Bibliotek Zakładowych PCz.,” który wszedł w życie z dniem 1 października 1977 roku. Regulamin ustalił podstawowe wytyczne związane z organizacją pracy, określił odpowiedzialność dyrektorów poszczególnych jednostek oraz sprecyzował rolę Referatu Bibliotek Zakładowych działającego z ramienia Biblioteki Głównej. W bi-

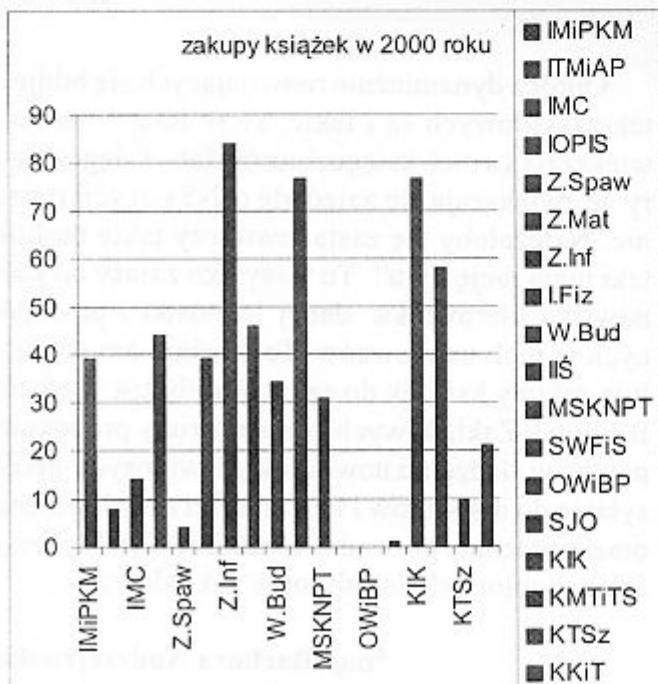
bliotekach zakładowych gromadzone są księgozbiory bardzo specjalistyczne. Tematycznie związane z pracami naukowymi i dydaktycznymi poszczególnych jednostek. Gromadzenie tak wyspecjalizowanego księgozbioru zależy przede wszystkim od kierownika danej jednostki. Bowiem zgodnie z Regulaminem, kierownik jednostki ma nadzór merytoryczny nad tematyką zbiorów oraz dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi na ich zakup. Niektóre z tych bibliotek rozwijają się bardzo dynamicznie reagując błyskawicznie na ukazujące się na rynku wydawniczym nowości zarówno krajowe jak i zagraniczne.

Biblioteki Zakładowe	Ogółem Vol.	Zb. Spec ogółem	Zakupy w 2000 r.	Liczba czytelników	Liczba czasopism
IMiPKM	6133	0	39	45	4
ITMiAP	3481	1	8	14	8
IMC	2722	24	14	17	2
IOPIS	525	0	44	16	4
Z.Spaw	302	0	4	60	3
Z.Mat	4110	108	39	44	7
Z.Inf	1621	0	84	53	7
I.Fiz	2000	4	46	32	1
W.Bud	2802	0	34	600	16
IIŚ	597	1	77	68	14
MSKNPT	709	29	31	803	7
SWFiS	94	10	0	7	1
OWiBP	217	0	0	1	4
SJO	1126	217	1	24	6
KIK	180	0	77	16	0
KMTITS	292	0	58	13	0
KTSz	113	0	10	12	3
KKiT	37	0	21	5	0
RAZEM	27061	394	587	1830	87

BIBLIOTEKI ZAKŁADOWE

W 2000 roku w Politechnice Częstochowskiej funkcjonowało 18 bibliotek zakładowych, które posiadały łącznie 27 061 książek i 394 jednostek zbiorów specjalnych (kasety magnetofonowe, video, dokumenty elektroniczne) i w których było zarejestrowanych 1830 czytelników (dane ze Sprawozdania GUS za rok 2000). Szczegółowe dane przedstawia Tablica 1.

Jak wynika z Tabeli 1 liczbowo największy księgozbiór posiada Biblioteka Instytutu Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn (IMiPKM) (6133 vol.) jest to jeden z najstarszych księgozbiorów, dawno nie uaktualniany. Najmniejszy księgozbiór znajduje się w Bibliotece Katedry Kotłów i Termodynamiki (KKiT) i wynosi 37 vol. Najmłodsza Biblioteka Katedry Tworzyw Sztucznych i Zarządzania Produkcją (KTSz) powstała w 2000 r. i posiada 113 vol. z czego 103 vol. zostały przejęte z Biblioteki Instytutu Obróbki Plastycznej i Tworzyw Sztucznych (IOPIS) po podziale tej jednostki. Najwięcej książek w 2000 roku zakupiła Biblioteka Zakładu Informatyki (Z.Inf.) 84 vol. Następne w kolejności były: Katedra Inżynierii Komputerowej (KIK) i Instytut Inżynierii Środowiska. (IiŚ), które zakupiły po 77 vol. Dwie biblioteki: Ośrodka Wnalazczości i Badań Patentowych (OWiBP) oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu (SWFiS) nie dokonały w 2000 roku zakupu ani jednej pozycji do swoich zbiorów. (Rys.1)

Rys.1

Biblioteki Zakładowe prenumerują również czasopisma. W roku 2000 prenumerata dotyczyła 87 tytułów. Sześć z bibliotek zakładowych (ITMiAP, IMC, Z.Spaw., IiŚ, W.Bud.i KMTiTS) prenumeruje także Polskie Normy. Także ilość zarejestrowanych czytelników w bibliotekach zakładowych jest zróżnicowana. Związane jest to z tym, komu biblioteka udostępnia swoje zbiory czy tylko pracownikom czy także studentom. Znaczna liczba czytelników zarejestrowana w bibliotekach: Wydziału Budownictwa (W.Bud), Zakładu Spawalnictwa (Z.Spaw.), Międzywydziałowego Studium Kształcenia Nauczycieli Przedmiotów Technicznych (MSKNPT) oraz od niedawna Instytutu Inżynierii Środowiska (IiŚ), świadczy o tym, że udostępniają one materiały biblioteczne także studentom.

ZADANIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ MERYTORYCZNA

Nadzór nad działalnością sieci bibliotek zakładowych sprawuje Dyrektor Biblioteki Głównej poprzez Referat Bibliotek Zakładowych. Jest to opieka bezpośrednia nad organizacją biblioteki jak również zasadami: gromadzenia, opracowania i udostępniania zbiorów.

Do zadań Referatu Bibliotek Zakładowych poza w/w należą również:

- przeprowadzanie okresowej kontroli księgozbioru
- selekcje księgozbiorów
- nadzorowanie likwidacji i powstawania bibliotek
- szkolenia pracowników powołanych do prowadzenia bibliotek zakładowych w zakresie technik bibliotecznych
- sprawozdawczość
- prowadzenie Centralnego Katalogu Bibliotek Zakładowych znajdującego się w Bibliotece Głównej.

Za stan majątkowy Biblioteki Zakładowej odpowiada kierownik jednostki, który wyznacza osobę do jej prowadzenia, jednocześnie powiadamiając o tym Dyrektora Biblioteki Głównej. Wyznaczony pracownik wykonuje pracę w bibliotece w ramach swoich obowiązków służbowych. Są to zazwyczaj pracownicy administracyjni, młodszy pracownicy naukowo-dydaktyczni lub słuchacze studiów doktoranckich (bez przygotowania bibliotecznego).

Do obowiązków osoby prowadzącej bibliotekę zakładową należy:

- zamawianie i zakup książek do księgozbioru biblioteki zakładowej
- prowadzenie inwentarza biblioteki
- prowadzenie katalogu książek
- udostępnianie księgozbioru i kontrola wypożyczeń
- przeprowadzanie okresowej kontroli i selekcji księgozbioru
- sporządzanie sprawozdań z działalności biblioteki do GUS

Zakup książek i innych materiałów do bibliotek zakładowych można realizować, składając pisemne zamówienia (np. z Wiadomości ORPAN) w Referacie Bibliotek Zakładowych lub dokonując zakupów indywidualnych (gotówkowych lub bezgotówkowych) bezpośrednio u wydawcy bądź w księgarniach. Każda zakupiona książka zostaje przyjęta na stan majątkowy danej jednostki przez wpisanie jej do inwentarza, nadanie sygnatury i opieczątowanie książki pieczęcią biblioteki lub instytutu, niezależnie od tego z jakiego źródła została zakupiona (dydaktyka, BS, BG, BW). Rachunek za zakupioną książkę podpisany przez kierownika jednostki i zaakceptowany przez dziekana Wydziału musi zostać zarejestrowany w Bibliotece Głównej. Jest to wymagane przez Kwesturę i pozwala Bibliotece mieć kontrolę nad zakupami do bibliotek zakładowych.

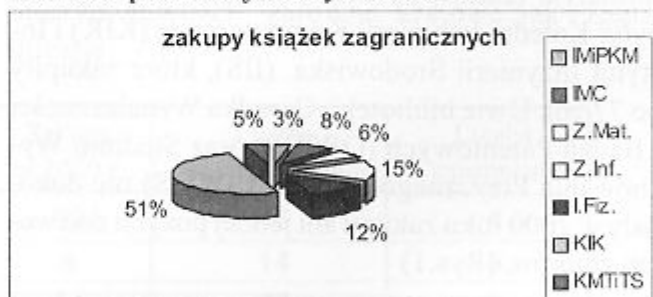
Na jednostkach spoczywa również wymóg posiadania zamówienia publicznego na zakup materiałów bibliotecznych. Bardzo ważnym elementem działalności biblioteki zakładowej jest prowadzenie katalogu książek. Zazwyczaj jest to tradycyjny katalog kartkowy – alfabetyczny. Obecnie dwie biblioteki zakładowe posiadają katalog komputerowy są to: Biblioteka KIK i IIS. Katalog Biblioteki Katedry Inżynierii Komputerowej jest dostępny tylko w Katedrze zaś katalog Biblioteki Instytutu Inżynierii Środowiska dostępny jest w Internecie na stronie <http://adm.pcz.czest.pl>. Do obowiązku prowadzącego bibliotekę zakładową, należy także dostarczenie opieczątowanej kartki katalogowej do Referatu Bibliotek Zakładowych celem włączenia jej do Centralnego Katalogu Książek Bibliotek Zakładowych znajdującego się w Bibliotece Głównej.

WNIOSKI I PROPOZYCJE

Jedną z ważniejszych funkcji jakie pełni Referat Bibliotek Zakładowych jest prowadzenie

Centralnego Katalogu. Kompletność tego katalogu jest priorytetowa dotyczy bowiem informacji dla szerokiego kręgu czytelników o zasobach bibliotek zakładowych. To też konieczność dostarczania kart katalogowych nowo zakupionych książek do Katalogu Centralnego jest wymogiem obowiązkowym. Jest to szczególnie ważne teraz kiedy jednostki Uczelni przeszły na samofinansowanie i częściej decydują się na zakup książek do swojej biblioteki instytutowej jak do zbiorów Biblioteki Głównej. To powoduje, że dostęp do tych książek ogranicza się przeważnie do pracowników danej jednostki, która książkę zakupiła.

W roku 2000 biblioteki zakładowe zakupiły do swoich zbiorów znaczną ilość książek wydanych zagranicą. Najwięcej zakupiła Biblioteka Katedry Inżynierii Komputerowej (33 vol.) wydając kwotę około 12 000,- zł. Wszystkich bibliotek zakładowych, które w roku 2000 kupowały do swoich zbiorów książki wydane zagranicą jest siedem. Łącznie zakupiły one 65 vol., procentowo prezentuje to rysunek nr 2.

Rys 2

Oprócz dynamicznie rozwijających się bibliotek zakładowych są i takie, które latami nie powiększają swoich księgozbiorów lub księgozbiory te zwiększają się zaledwie o 2-5 pozycji rocznie. Należałoby się zastanowić czy takie biblioteki mają rację bytu?. Tu wszystko zależy od stanowiska kierownika danej jednostki i pracujących w nich naukowców. To właśnie oni stymulują zakupy książek do swoich bibliotek. Referat Bibliotek Zakładowych ze swej strony proponuje pomoc w śledzeniu nowości wydawniczych przysyłając do instytutów i katedr oferty wydawnicze oraz sumiennie prowadzi Centralny Katalog książek zakupionych do bibliotek zakładowych.

*mgr **Barbara Andrzejewska**
kustosz w Bibliotece Głównej PCz.

Delegacja z Białorusi na Politechnice Częstochowskiej

Na zaproszenie prorektora Politechniki Częstochowskiej ds. rozwoju i współpracy z zagranicą, prof. Marii Nowickiej-Skowron, w dniach od 4 do 6 kwietnia br. w Politechnice Częstochowskiej gościły delegacje z uczelni białoruskich – Grodzieńskiego Państwowego Uniwersytetu im. Janka Kupały oraz Państwowego Uniwersytetu Połockiego.

W skład delegacji z Grodna wchodził rektor prof. Siergiej Aleksandrowicz Mackiewicz oraz pełnomocnik rektora ds. współpracy z zagranicą dr Jurij Wajtukiewicz, natomiast delegacja z Połocka przyjechała w składzie: rektor prof. Ernst Michajłowicz Babenko oraz prorektor ds. nauczania prof. Fiodor I. Pantalenko.

Delegacja z Uniwersytetu Grodzieńskiego. Od prawej: prorektor P.Cz. prof. Maria Nowicka-Skowron, rektor prof. Siergiej A. Mackiewicz i dr Jurij Wajtukiewicz.

Uniwersytet Grodzieński został założony w 1940 roku jako dwuletnia szkoła kształcąca nauczycieli na dwóch kierunkach: filologicznym i matematyczno-fizycznym.

Obecnie na 10 kierunkach kształci się około 10 tysięcy studentów.

Początki Uniwersytetu Połockiego sięgają 1581 roku, kiedy to król Stefan Batory założył kolegium jezuickie, które w 1812 roku zostało przekształcone w akademię. Na 8 kierunkach kształci się około 3,5 tysiąca studentów.

Delegacja z Uniwersytetu Połockiego. Od lewej: prorektor P.Cz. prof. Maria Nowicka-Skowron, rektor prof. Ernst M. Babenko i prorektor prof. Fiodor I. Pantalenko.

Goście spotkali się z prorektorem prof. Marią Nowicką-Skowron oraz zwiedzili wydziały Politechniki. Najbardziej zainteresowani byli pracami naukowo-badawczymi Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej oraz Zarządzania.

Podpisana została umowa o współpracy naukowej i naukowo-technicznej pomiędzy Państwowym Uniwersytetem Grodzieńskim im. Janka Kupały a Politechniką Częstochowską. W czasie wolnym goście zwiedzili miasto i Klasztor Jasnogórski.

Stanisław Kruszyński

„Złoty Inżynier 2000”

W ubiegłym roku już po raz 7. „Przegląd Techniczny” zorganizował plebiscyt o tytuł „Złotego i Srebrnego Inżyniera roku 2000” w pięciu kategoriach:

1. nauka,
2. „high-tech”,
3. innowacja,
4. zarządzanie,
5. ekologia

oraz „Inżynier Pięciolecia 1996-2000”. Laureatów wybierano spośród 60 zaprezentowanych na łamach „Przeglądu Technicznego” kandydatów.

Z przyjemnością informujemy, że „Złotym Inżynierem 2000” w kategorii *Ekologia* został prezes Klubu Integracyjno-Promocyjnego Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Częstochowskiej mgr

inż. Janusz Zatoń, prezes zarządu Odlewni Żeliwa „Wulkan” S.A. w Częstochowie, sponsor sekcji żeńskiej siatkówki AZS Częstochowa, która w bieżącym roku weszła do I ligi serii A oraz sponsor Muzeum Odlewnictwa przy Politechnice Częstochowskiej i wielu innych przedsięwzięć.

Nagrodę otrzymał za wprowadzenie systemu jakości ISO 9002 „Zintegrowany system jakości zarządzania środowiskowego” oraz za wprowadzenie, jako jedyny w Polsce, systemu suchego odpylania żeliwiaków i hal w odlewni, która usytuowana w centrum miasta funkcjonuje bez ujemnego wpływu na środowisko.

Nagrody laureatom zostały rozdane 26 lutego 2001 roku w siedzibie Zarządu Głównego NOT w Warszawie.

Laureat nagrody „Złoty Inżynier 2000” – Janusz Zatoń.

STOWARZYSZENIE WYCHOWANKÓW POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ

III Turystyczny Rajd Samochodowy

Mimo zawirowań pogody 25 załóg zameldowało się w sobotę 12 maja 2001 roku na starcie rajdu. Jak widać w tytule rajd ma już trzyletnią tradycję, niektóre załogi startowały we wszystkich. Twierdzą, że bardzo cenią sobie możliwość uczestniczenia w nim. Organizatorzy jednak uważają, że zainteresowanie pracowników i studentów Politechniki mogłoby być większe, przynajmniej takie jak absolwentów.

Przed startem wyjaśniamy szczegóły.

W tym roku trasa rajdu była jeszcze ciekawsza niż w latach minionych. Prowadziła w 90 procentach bocznymi drogami, prawie nikomu niezna-

nymi, a pozwalającymi poznać piękne zakątki Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Trasa rajdu wynosiła 62 km; zaczynała się na parkingu przy budynku Rektoratu a kończyła przy hotelu „Ostaniec” w Podlesicach. Po drodze trzeba było rozpoznać i opisać 12 obiektów: przy ul. Dąbrowskiego był to biurowiec „Jantar”, uznawano również wskazanie na restaurację „Prohibicja” (jury miało bowiem świadomość, że każdy widzi to co lubi); na Placu Biegańskiego - Ratusz, dalej przy ul. Mirowskiej - Zakład Energetyczny; przy ul. Legionów Urząd Celny; we wsi Małusy Wielkie - kościół Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i dalej położony kolejny obiekt - staw; we wsi Piasek zamknięta na cztery spusty kawiarnia „Oaza”. Bardzo interesujący był przejazd leśnym duktem w osadzie Siedlec obok leśniczówki, dalej aleją wysadzoną zabytkowymi drzewami do bram ogrodze-

nia Pałacu Raczyńskich i Muzeum mieszczącym się w dworku Zygmunta Krasińskiego. Następnie pięknie położony hotel „Kmicie”, który gościł rajdowców PCz w ubiegłym roku pozostał z boku, ale musiał być wpisany na listę obiektów III Raj-

du.

I miejsce dla studentów,

du. Droga wyprowadziła uczestników w mało znane rejony naszego regionu, do małych wiosek gminy Niegowa: Gorzków, Postaszowice - tam obiektem regulaminowym była wieża wodna. Ostatnim przed metą wspaniałym obiektem były ruiny zamku w Mirowie, jedno z urokliwszych miejsc na Jurze; warto się tam wybrać z całą rodziną na niedzielną wycieczkę.

Meta III Rajdu wyznaczona została w pięknym hotelu „Ostaniec”, którego współwłaścicielem jest absolwent PCz. Janusz Kocłęga z Zawiercia. Na mecie czekały „władze rajdu”: komandor **Marek Rabenda**, jego zastępczyni **Bożena Serafińska**, komisja sędziowska pod kierownictwem prawie nieomylnego **Wojciecha Liczberskiego**, który uznał (po dogrywce), że pierwsze miejsce i Puchar Rektora należy się załodze nr 15 w składzie **Agnieszka Rychlewska** - studentka Wydziału Zarządzania i **Tomasz Jezik** - student Wydziału In-

II miejsce dla małżeństwa Zagórskich.

III miejsce dla małżeństwa Majerów.

żynierii Mechanicznej i Informatyki. Załoga ta w ubiegłym roku zajęła IV miejsce, widać jak efektywnie przez ten rok się doskonalili. Drugie miejsce i Puchar Rektora przyznano załodze nr 10 w składzie **Marek Zagórski** - absolwent PCz i jego żona **Katarzyna Suska-Zagórska** - solistka Teatru i Opery Narodowej w Warszawie. Trzecia lokata oczywiście wraz z Pucharem Rektora przypadła **Małgorzacie Majer** - pracownicy PCz i jej mężowi **Szymonowi**; czwarta - mężowi i synowi pracownicy PCz - **Bogdanowi** i **Maciejowi Sob-**

cińskim, piąta - **Krystynie Zwolskiej** - absolwentce PCz i **Waldemarowi Kowalikowi**, którzy w ubiegłorocznym rajdzie zajęli drugie miejsce.

Gratulacje należą się zwycięzcom, zwłaszcza tym, którzy polubili tę chyba sympatyczną imprezę naszej uczelni, natomiast podziękowania i słowa uznania trzeba skierować pod adresem studentów bardzo ofiarnie pomagającym organizatorom: **Jackowi Kielarowi**, **Jakubowi Łappo** i innym.

Marek Rabenda

PROFESURY

25 maja z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Aleksandra Kwaśniewskiego **dr hab. inż. Krzysztof Tubielewicz** otrzymał tytuł profesora nauk technicznych.

Prof. Tubielewicz urodził się w Wilnie, ukończył Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza w Częstochowie, a następnie studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej, uzyskując tytuł mgr. inż. specjalności „obrabiarki, obróbka skrawaniem i technologia budowy maszyn”. Na tym samym Wydziale obronił w 1972 roku pracę doktorską, a stopień doktora habilitowanego nadała mu w 1990 roku Rada Wydziału Mechanicznego Technologii i Automatyki Politechniki Warszawskiej.

W swojej karierze nauczyciela akademickiego, którą rozpoczął w 1965 roku, bezpośrednio po studiach, przeszedł wszystkie stopnie awansu, począwszy od asystenta stażysty do profesora. Pełnił różne funkcje w Instytucie, m.in. kierownika zakładu i wicedyrektora, obecnie od 5 lat jest dyrektorem Instytutu Technologii Maszyn i Automatykacji Produkcji w Politechnice Częstochowskiej.

Pracował również dodatkowo przez okres 5 lat w Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej i przez rok w WSP Opolu, a od 11 lat w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie, gdzie najpierw pełnił funkcję kierownika Samodzielnego Zakładu Wychowania Technicznego, a obecnie dyrektora Instytutu Edukacji Technicznej.

Przez 5 lat pracował jako stały konsultant w OBR Maszyn Elektrycznych i Motoreduktorów w Bielsko-Białej, odbył roczny staż przemysłowy w Fabryce Samochodów Małolitrażowych oraz był doradcą w działach konstrukcyjno-technologicznych szeregu zakładów produkcyjnych regionu częstochowskiego. Odbył staże naukowe w Rosji i Szwecji.

Od 1975 roku jest kierownikiem i opiekunem naukowym stworzonego przez siebie Międzynarodowego Zespołu zajmującego się technologią powierzchniowej obróbki kształtującej i umacniającej elementów metalowych, modelowaniem właściwości eksploatacyjnych z zastosowaniem technik numerycznych. Prowadzi badania z zakresu inżynierii warstwy wierzchniej, skrawalności materiałów oraz właściwości użytkowych elementów pracujących w warunkach tarcia, zmęczenia i korozji. Dodatkowe zainteresowania dotyczą technologii renowacji i rekonstrukcji zabytkowych wyrobów metalowych i drewnianych.

Z zakresu dziedzin, którymi się zajmuje opublikował 15 wydawnictw książkowych oraz jest autorem i współautorem ponad trzystu artykułów i komunikatów naukowych, 14 patentów, ponad 50 opracowań dla przemysłu oraz licznych ekspertyz, recenzji i opinii. Był promotorem 7 obronionych prac doktorskich. Jest członkiem redakcji czasopism krajowych i zagranicznych oraz organizacji naukowych m.in. Zespołu Inżynierii Powierzchni i Sekcji Podstaw Technologii Komitetu Budowy Maszyn PAN.

Za swoją działalność naukową, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną K. Tubielewicz otrzymał szereg odznaczeń m.in. Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski OOP, Medal Komisji Edukacji Narodowej, a także nagrodę Ministra oraz 24 nagrody Rektora.

Poza zainteresowaniami naukowymi uprawia żeglarstwo, narciarstwo, grę w brydża, lubi dobre i szybkie samochody, jest kolekcjonerem wyrobów dawnego rzemiosła.

Jest żonaty, ma dwoje dzieci.

HABILITACJE

5 października 2000 roku na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki Politechniki Częstochowskiej odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. **Norberta Sczygiola**. Temat rozprawy: „Modelowanie numeryczne zjawisk termomechanicznych w krzepnącym odlewie i formie odlewniczej”. Decyzję Rady Wydziału o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych zatwierdziła Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych pismem z 26 marca 2001 roku.

Norbert Sczygiol ukończył studia na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej w 1980 roku, uzyskując tytuł mgra inż. hutnika, specjalność odlewnictwo. Po dyplomie rozpoczął pracę jako asystent w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Odbił dwa długoterminowe staże naukowe w wyższych uczelniach Austrii i RFN oraz staż przemysłowy w Hucie Małapanew w Ozimku. W 1990 roku obronił pracę doktorską na Wydziale Budowy Maszyn, po czym został powołany na stanowisko adiunkta. Od maja 2001 roku jest kierownikiem Zakładu Metod Numerycznych i Zastosowań Informatyki w IMiPKM.

Jego działalność naukowa dotyczy zagadnień termomechaniki krzepnięcia, a szczególnie modelowania numerycznego zjawisk fizycznych zachodzących w krzepnących odlewach. Zajmuje się także zastosowaniem technik przetwarzania równoległego i rozproszonego do przeprowadzania symulacji komputerowych. Wyniki badań wielokrotnie publikował w czasopiśmie naukowych oraz referował na konferencjach krajowych i zagranicznych. Otrzymał nagrodę zespołową Ministra Edukacji Narodowej oraz 3-krotnie nagrodę Rektora Politechniki Częstochowskiej.

Od czerwca 2000 roku pełni funkcję przewodniczącego częstochowskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Jest członkiem międzynarodowych stowarzyszeń GAMM i EUROMECH oraz Komisji Odlewnictwa Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach.

7 listopada 2000 roku na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. **Jana Mroza**.

Temat rozprawy: „Redukcja tlenków żelaza z ciekłych żużli stałym reduktorem węglowym”.

Jan Mróz ukończył studia na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej w 1972 roku, otrzymując dyplom magistra inżyniera metalurga, specjalność metalurgia surówki i stali. Bezpośrednio po ukończeniu studiów rozpoczął pracę w Politechnice w Instytucie Metalurgii na stanowisku asystenta. Pracę doktorską obronił w 1980 roku, po czym został zatrudniony na stanowisku adiunkta. Brał udział w badaniach podstawowych problemów technologii produkcji surówki żelaza w ramach współpracy naukowo-technicznej z hutami, jak też w ramach Centralnego Programu Badań Podstawowych i Centralnego Programu Badań Rozwojowych. W 1983 roku odbył kilkumiesięczny staż naukowy w Królewskim Instytucie Technologii w Sztokholmie.

Samodzielne badania naukowe dra inż. Jana Mroza związane są z rozwojem nowych technologii produkcji ciekłego żelaza z wykorzystaniem węgla niekoksujących. Jest autorem 35 publikacji w czasopiśmie o zasięgu krajowym i międzynarodowym oraz 26 publikacji w materiałach konferencji krajowych i zagranicznych.

Za działalność naukowo-badawczą został wyróżniony nagrodą Ministra Nauki i szkolnictwa Wyższego w 1981 roku, indywidualną nagrodą Rektora za rok 1998 oraz czterokrotnie zespołową nagrodą rektora za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-organizacyjnej.

Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych zatwierdziła 9 lutego 2001 roku uchwałę Rady Wydziału o nadaniu drowi inż. Janowi Mrozowi stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk technicznych.

W dniu 12 grudnia 2000 roku na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Informatyki odbyło się kolokwium habilitacyjne dr. inż. **Krzysztofa Wenera**. Temat rozprawy: „Analiza rozwoju póllepitycznych pęknięć zmęczeniowych”. Decyzję Rady Wydziału o nadaniu stopnia doktora habilitowanego nauk technicznych zatwierdziła Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w kwietniu 2001 roku.

Krzysztof Werner ukończył studia na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Częstochowskiej w 1972 roku, uzyskując tytuł mgra inżyniera mechanika, specjalność maszyny i technologia przeróbki plastycznej. Po dyplomie podjął pracę w Przędzalni Czesankowej „Welnopol”. Od roku 1973 jest zatrudniony w Instytucie Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn PCz., początkowo na stanowisku asystenta, a następnie adiunkta. W 1975 roku odbył semestralny staż naukowy w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, gdzie w 1979 roku na Wydziale Mechanicznym obronił pracę doktorską.

Jego działalność naukowa dotyczy zagadnień związanych z wytrzymałością zmęczeniową i rozwojem pęknięć zmęczeniowych w stalach i złączach spawanych w powietrzu oraz w środowiskach korozyjnych. Z tego zakresu jest autorem bądź współautorem 53 publikacji w czasopiśmie oraz materiałach konferencyjnych krajowych i zagranicznych. Jest laureatem nagrody indywidualnej oraz dwóch nagród zespołowych Rektora Politechniki Częstochowskiej.

Jest członkiem Zespołu Zmęczenia i Mechaniki Pęknięcia Materiałów i Konstrukcji oraz Zespołu Inżynierii Powierzchni Komitetu Budowy Maszyn PAN, jak również Komisji Metrologii Oddziału PAN w Katowicach. Od dziesięciu lat wchodzi w skład Zarządu Oddziału SIMP w Częstochowie oraz przewodniczy Kołu Uczelnianemu w Politechnice Częstochowskiej.

23 stycznia 2001 roku na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej odbyło się kolokwium habilitacyjne dra inż. **Zbigniewa Stradomskiego**. Temat rozprawy: „ Mikrostrukturalne aspekty wybuchowego umacniania staliwa Hadfielda”. Zbigniew Stradomski po ukończeniu w 1969 studiów na Wydziale Metalurgicznym Politechniki Częstochowskiej i uzyskaniu tytułu magistra inżyniera odlewnika, podjął pracę w Katedrze Metaloznawstwa Politechniki Częstochowskiej. Po obronie pracy doktorskiej, w 1976 roku został adiunktem. W latach 1985, 1990 pracował jako wykładowca na Wydziale Inżynierii Mechanicznej Uniwersytetu USTHB w Algierze (Université des Sciences et de la Technologie Houari Boumédiène). Jest autorem i współautorem ponad 50 publikacji, około 50 prac naukowo-badawczych i 6 wdrożeń w przemyśle metalurgicznym oraz maszyn i urządzeń górniczych. Praca została zatwierdzona uchwałą Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych 27 kwietnia 2001 r.

DOKTORATY

20 marca 2001 roku na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr inż. **Adama Tokarza**. Temat rozprawy: „Supersieci miedź – nikiel; wytwarzanie, budowa, właściwości”. Promotor – prof. dr hab. inż. Andrzej Wolkenberg.

Adam Tokarz ukończył studia na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej w 1996 roku, uzyskując tytuł magistra inżyniera na kierunku Inżynieria Materiałowa. Po ukończeniu studiów podjął naukę na studiach doktoranckich na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej, które ukończył obroną pracy doktorskiej. Jest autorem i współautorem 11 prac w wydawnictwach krajowych i zagranicznych.

23 kwietnia 2001 roku na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej przed Komisją ds. Przewodów Doktorskich odbyła się obrona pracy doktorskiej mgr **Krystyny Gizy**.

Temat rozprawy: „Absorpcja wodoru i odporność korozyjna stopów typu $ZrNi_{5-x}Co_x$ ($x=0-5$)”.

Promotor: prof. dr hab. Henryk Bala.

W roku 1992 Krystyna Giza ukończyła Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii na Uniwersytecie Śląskim, uzyskując tytuł magistra chemii. W tym samym roku rozpoczęła pracę w Katedrze Chemii Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej.

W 1996 roku podjęła studia doktoranckie na Wydziale Metalurgii i Inżynierii Materiałowej.

Uczestniczyła w dwóch konferencjach międzynarodowych oraz kilku konferencjach naukowo-technicznych. Jest autorką i współautorką 19 publikacji.

24 kwietnia 2001 roku Rada Wydziału nadała mgr Krystynie Gizie stopień doktora nauk technicznych.

POLITECHNIKA CZĘSTOCHOWSKA
WYDZIAŁ METALURGII
i INŻYNIERII MATERIAŁOWEJ

42-200 CZĘSTOCHOWA, AL. ARMII KRAJOWEJ 19, tel./fax (034) 325 07 13, tel./fax (034) 361 38 88

**Dziekan i Rada Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej
Politechniki Częstochowskiej
w Częstochowie
ogłasza całoroczny konkurs na stanowisko**

adiunkta

w zakresie: przeróbki plastycznej materiałów, odlewnictwa, metalurgii ekstrakcyjnej i hydrometalurgii, ochrony środowiska i recykulacji metali, pieców przemysłowych, organizacji i zarządzania w przemyśle, modelowania procesów metalurgicznych i przetwórstwa materiałów, metaloznawstwa, materiałów funkcjonalnych, polimerów, materiałów kompozytowych, nauki o materiałach, fizyki i chemii.

Warunki pracy i płacy określa Ustawa o Szkolnictwie Wyższym z 12.09.1990 roku. Kandydat powinien spełniać warunki określone w art. 79 Ustawy o Szkolnictwie Wyższym, a także posiadać:

- stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego,
- ukończone studia pedagogiczne kwalifikujące do pracy dydaktycznej oraz doświadczenie w pracy ze studentami,
- biegła obsługa komputera,
- znajomość co najmniej jednego języka kongresowego (angielski, francuski, niemiecki, rosyjski).

Wymagane dokumenty:

- podanie,
 - kwestionariusz osobowy,
 - odpisy dyplomów,
 - wykaz prac opublikowanych i innych,
 - informację o przebiegu pracy zawodowej
- należy złożyć w:

**Dziekanacie Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej
Politechniki Częstochowskiej, 42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 19.**

Politechnika Częstochowska nie zapewnia mieszkania.

Dziekan

Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej

TADEUSZ HORYŃSKI

(1925-2000)

Tadeusz Horyński urodził się 2 września 1925 roku w Tychach w rodzinie inteligenckiej. W latach 1938-39 mieszkał w Karwinie na Zaolziu, gdzie zastała Go wojna. Okupację spędził w Piotrkowie Trybunalskim, zatrudniony w warsztatach samochodowych jako uczeń ślusarski. Po wojnie przeniósł się z rodzicami do Katowic, gdzie w 1948 roku ukończył Liceum Mechaniczne Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych. Przez rok pracował w Wojskowych Zakładach Motoryzacyjnych w Siemianowicach Śląskich jako technik-konstruktor.

W 1949 roku, z chwilą utworzenia Szkoły Inżynierskiej w Częstochowie, Tadeusz Horyński rozpoczął studia na Wydziale Mechanicznym. Dyplom inżyniera mechanika w specjalności: Maszyny do obróbki plastycznej metali, uzyskał w 1953 roku, należąc do wąskiego grona pierwszych absolwentów Uczelni. Wykazując duże uzdolnienia do przedmiotów teoretycznych już w 1950 roku rozpoczął pracę w Katedrze Matematyki, początkowo w charakterze zastępcy asystenta, potem asystenta i starszego asystenta. W latach 1954-56 kontynuował naukę na kursie magisterskim zorganizowanym dla asystentów zatrudnionych na wszystkich trzech wydziałach Uczelni, przekształconej tymczasem w Politechnikę Częstochowską. Znalazł się w dwudziestoosobowej grupie pierwszych magistrów wypromowanych w Politechnice.

W 1955 roku Tadeusz Horyński został przeniesiony z Katedry Matematyki do specjalistycznej Katedry Maszyn i Technologii Przeróbki Plastycznej, na Wydziale Budowy Maszyn, kierowanej wówczas przez rektora Uczelni prof. Jerzego Kołakowskiego. W Katedrze tej, a następnie w Instytucie Obróbki Plastycznej i Spawalnictwa zajmował kolejno stanowiska adiunkta, wykładowcy i starszego wykładowcy. Prowadził wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, seminaria dyplomowe i prace magisterskie. Był współautorem sześciu skryptów. W latach 1975-77 pełnił funkcję zastępcy dyrektora Instytutu. Jego działalność naukowa koncentrowała się wokół zagadnień związanych z doskonaleniem i optymalizacją procesów obróbki plastycznej, a także technologią tworzyw sztucznych oraz konstrukcją i wykonawstwem prototypów maszyn i urządzeń mechanicznych.

Był laureatem indywidualnej nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz nagród Rektora PCz. Za działalność zawodową został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Koledzy zapamiętali Tadeusza Horyńskiego jako człowieka bardzo wartościowego, o dużej kulturze osobistej i przymiotach ducha, wyróżniającego się niezwykłą pracowitością, sumiennością, obowiązkowością i dokładnością, bezpośredniego i sprawiedliwego wobec studentów, uzdolnionego dydaktyka i naukowca, znakomitego fachowca. W młodości Jego pasją był sport, w późniejszych latach – wędkarstwo.

Niestety, życie nie szczędziło Mu ciosów. Wcześniej przeszedł zawał serca, przez długie lata nękała Go choroba wieńcowa, jako jeden z pierwszych w Polsce poddał się w Krakowie operacji wszczepienia pomostów aortalno-wieńcowych. Z końcem 1983 roku, po trzydziestu trzech latach pracy w Uczelni, przeszedł na rentę inwalidzką, a następnie emeryturę.

Zmarł 20 grudnia 2000 roku w Częstochowie.

Janusz Miller
Monika Gierzyńska-Dolna

MARIAN JANAS

(1914 – † 2001)

1 maja 2001 roku zmarł długoletni nauczyciel akademicki Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej Politechniki Częstochowskiej, wychowawca wielu pokoleń inżynierów metalurgów i młodej kadry naukowej - **prof. zw. dr hab. inż. Marian Janas**. Urodził się 23 stycznia 1914 roku w Więclawicach, powiat Miechów w rodzinie chłopskiej, syn Jana i Kazimierzy z d. Ostrowska. Maturę uzyskał w 1934 roku w Państwowym Gimnazjum im. A. Witkowskiego w Krakowie. W tymże roku wstąpił na Wydział Hutniczy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie gdzie w czerwcu 1939 roku ukończył przepisane programem studia, po czym udał się do Huty „Pokój” w Rudzie Śląskiej celem odbycia praktyki dyplomowej.

Wybuch II wojny światowej we wrześniu 1939 roku zmusił Go do opuszczenia Śląska, jak również uniemożliwił złożenie ostatecznego egzaminu dyplomowego. Z tego powodu dopiero po wyzwoleniu zdał w kwietniu 1946 roku ostateczny egzamin, uzyskując stopień inżyniera metalurga, zaś 10.01.1950 roku uzyskał stopień magistra inżyniera.

Po zakończeniu wojny podjął pracę w Fabryce Maszyn „L. Zieleniewski” w Krakowie na Wydziale Odlewni Żeliwa w charakterze zastępcy kierownika odlewni; od 1.10.1946 przeniósł się do Huty „Pokój”, obejmując stanowisko kierownika zmiany a następnie zastępcy szefa Stalowni Martenowskiej. W 1947 roku został przeniesiony do Huty „1-go Maja” w Gliwicach, gdzie do 1.08.1948 pełnił funkcję szefa stalowni, następnie ponownie zostaje przeniesiony do Huty „Pokój” na stanowisko szefa stalowni.

Z dniem 1.01.1950 został powołany na stanowisko Głównego Stalownika w Ministerstwie Przemysłu Ciężkiego. W roku 1955 na własną prośbę przeniósł się do Huty im. „B. Bieruta” w Częstochowie, obejmując stanowisko szefa stalowni, na którym pracował do 31.01.1960 roku.

Pracę naukowo dydaktyczną **Profesor Marian Janas** rozpoczął 1.03.1960 roku na stanowisku starszego asystenta w Katedrze Metalurgii Żelaza Politechniki Częstochowskiej. Po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych w 1962 roku w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, został powołany w tymże roku na stanowisko adiunkta a w 1966 roku – docenta w Katedrze Metalurgii P.Cz. Następnie w 1977 roku, również w Akademii Górniczo-Hutniczej habilitował się.

Uchwałą Rady Państwa z dnia 11.01.1979 roku nadano mu tytuł profesora nadzwyczajnego, a w roku 1984 – profesora zwyczajnego nauk technicznych.

Był autorem trzech i współautorem jednego patentu z dziedziny metalurgii stali. Za udoskonalenia i liczne prace racjonalizatorskie Zjednoczenie Hutnictwa Żelaza i Stali nadało mu odznaczenie „Racjonalizatora produkcji”. Od roku 1965 przez kilkanaście lat nieprzerwanie pełnił funkcję konsultanta naukowo-technicznego w obecnej Hucie „Częstochowa”.

Opublikowany dorobek naukowy **Profesora** obejmuje 62 artykuły (w tym 17 indywidualnych) w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Prowadził wykłady z przedmiotów „Metalurgia stali”, „Proces martenowski”, „Nowoczesne metody wytwarzania stali” i innych. Był współautorem dwóch skryptów. Decyzją Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (1.03.1983) został powołany na członka Doradczego Zespołu Dydaktyczno - Naukowego Metalurgii i Odlewnictwa.

Przez kilka lat był członkiem Komisji Hutnictwa Polskiej Akademii Nauk oddziału w Katowicach. Za osiągnięcia w działalności dydaktyczno-wychowawczej w roku 1977 otrzymał nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a w następnym roku analogiczną nagrodę za osiągnięcia w dziedzinie badań naukowych.

Wielokrotnie pełnił funkcje kierownicze w Katedrze Metalurgii – 1965-66 – p.o. kierownika Katedry, 1966-70 kierownika Katedry, 1970-72 kierownika Zakładu Metalurgii Stali, 1974-80 dyrektora Instytutu Metalurgii, a następnie kierownika Katedry oraz Zakładu. Przyczynił się do znacznego wzrostu potencjału naukowego Katedry, zarówno w sensie kadrowym, jak też aparaturowym i lokalowym. Jego szczególną troską był właściwy poziom procesu dydaktycznego – stąd inicjował angażowanie w charakterze wykładowców w Katedrze pracowników naukowych z innych ośrodków akademickich i branżowych, jak Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Instytut Metalurgii Żelaza w Gliwicach, Politechnika Śląska. Wypromował ponad 130 magistrów inżynierów metalurgów, 30 inżynierów oraz 8 doktorów.

Za swą działalność **Prof. Marian Janas** został odznaczony Złotą Odznaką „Zasłużony dla Rozwoju Województwa Katowickiego”, Odznaką Tysiąclecia Państwa Polskiego, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz odznaczeniem „Zasłużony Hutnik”.

W roku 1984 **Prof. Marian Janas** przeszedł na emeryturę.

Odszedł od nas Człowiek o uznanym w kraju autorytecie naukowym, głęboko zaangażowany w rozwój przemysłu hutniczego w Polsce, o silnej osobowości i pełen twórczego uporu.

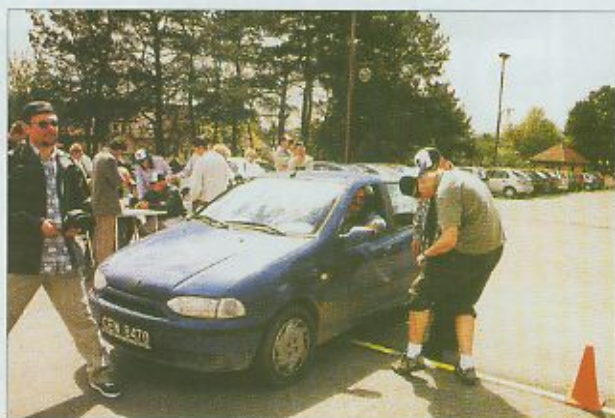
Jego dokonania pozostaną na długo w pamięci wychowanków, współpracowników i przyjaciół.

Pracownicy Katedry Ekstrakcji i Recykulacji Metali
Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej
Politechniki Częstochowskiej

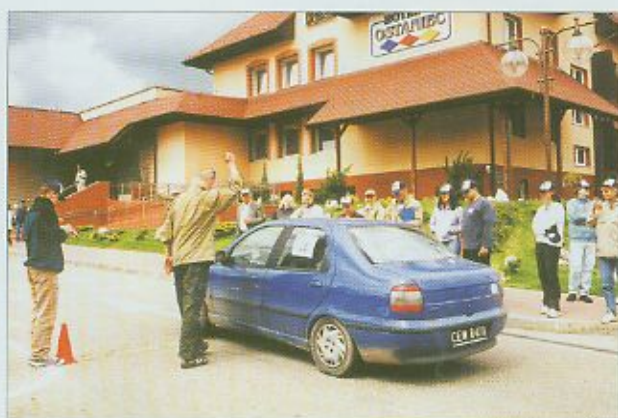
III Turystyczny Rajd Samochodowy PCz

W oczekiwaniu na start.

Tutaj kończyliśmy rajd.

Ruszyli i wygrali.

To nie wszyscy uczestnicy rajdu.

Start zwycięzców dogrywki.

Komisja sędziowska... !?

Relaks po wyczerpujących rajdowych popisach.

Chwila na chwalenie się i radość.

Awans do elity polskiej siatkówki WULKAN-AZS – Politechnika Częstochowa

Stoją od lewej: trener Janusz Majkusiak, kapitan drużyny Barbara Pikoń, Magdalena Grzesiak, Natasza Woronina, Agnieszka Mortka, Emilia Wojtasik, II trener Rafał Bogus, siedzą od lewej: Ilona Farkowska, Edyta Marchwicka, Aleksandra Słoma, Alina Zagozda, Gabriela Kumorek.

Rektor PCz prof. dr hab. Janusz Szopa gratuluje kapitanowi drużyny – Barbarze Pikoń.

Janusz Zatoń z zawodniczkami AZS-Wulkan Agnieszka Mortką i Edytą Marchwicką.

Prorektor PCz prof. dr hab. inż. January Bień, trener Janusz Majkusiak i Andrzej Kula.

Rektor PCz wśród zaproszonych gości – prezydentów miasta.

Wiesław Pięta, Stefan Nowak, Janusz Zatoń, Janusz Szopa.

Główni sponsorzy zwycięskiego zespołu: Grzegorz Malina, Grzegorz Lipowski, Bogdan Kwiatkowski, Janusz Zatoń.